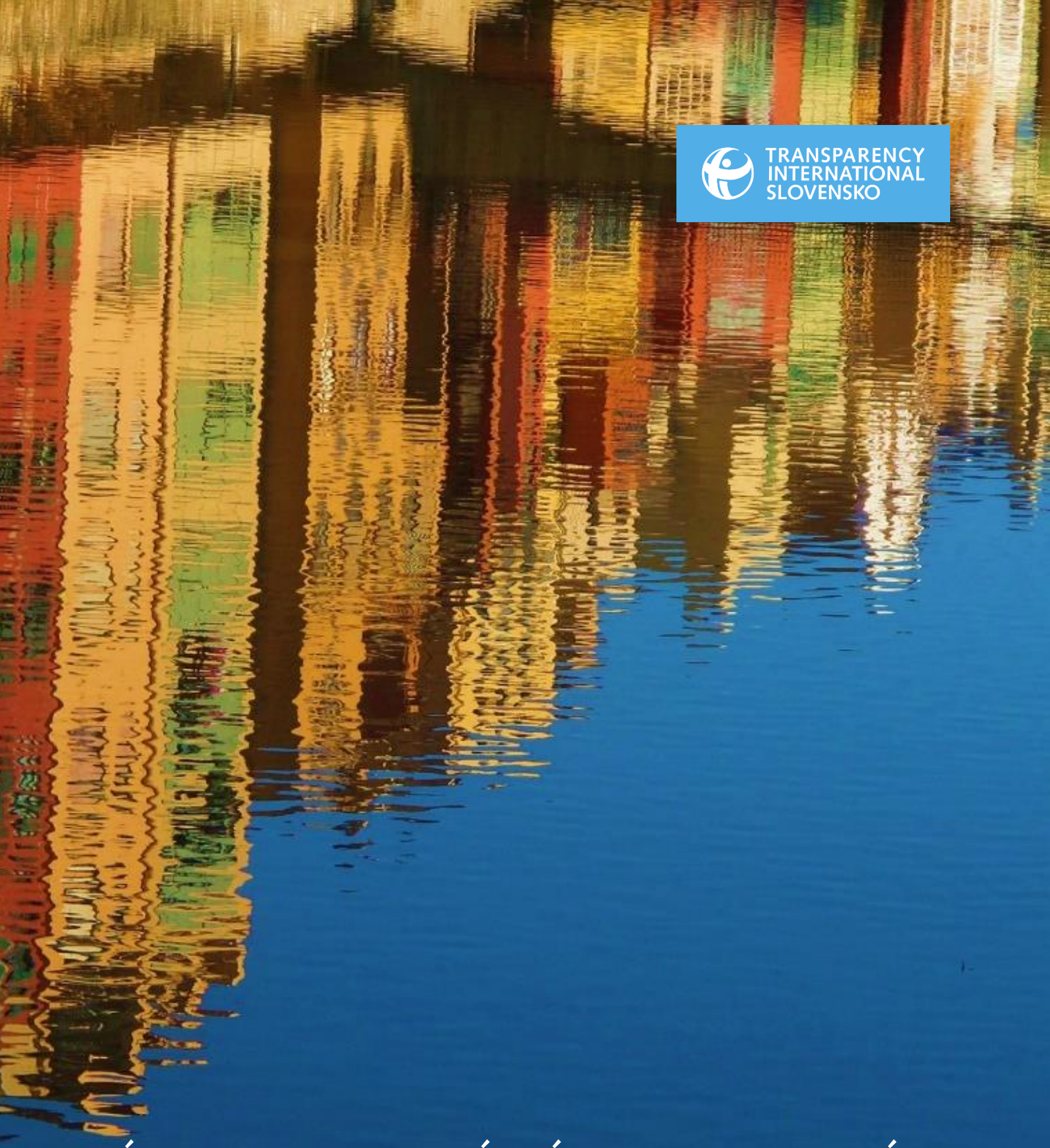

TRANSPARENCY INTERNATIONAL SLOVENSKO

PRÍSTUP K INFORMÁCIÁM VO VYBRANÝCH EURÓPSKYCH HLAVNÝCH MESTÁCH

PILOTNÁ POROVNÁVACIA ŠTÚDIA

Transparency International je globálne hnutie so spoločnou víziou sveta, v ktorom štát, podnikatelia, občianska spoločnosť a bežní ľudia fungujú bez korupcie. Prostredníctvom viac ako 100 pobočiek po celom svete a medzinárodného sekretariátu v Berlíne vedieme boj proti korupcii s cieľom, aby sa táto vízia stala raz skutočnosťou.

www.transparency.org

Autori: Lukáš Zajac, Gabriel Šípoš, Michal Piško – Transparency International Slovakia

ISBN: 978-80-89791-14-9

© 2019 Transparency International Slovensko. Všetky práva vyhradené.

Fotografia na titulnej strane: Pixabay / sherioz

Dáta k štúdii boli zbierané medzi októbrom a decembrom 2018.

Štúdia bola dokončená v auguste 2019 v Bratislave

Táto správa je súčasťou projektu "Transparentnosť európskych hlavných miest", ktorý sa realizoval v roku 2018. Bol podporený akčným grantom Transparency International.

Vynaložilo sa maximálne úsilie na overenie presnosti informácií obsiahnutých v tejto správe. Všetky informácie boli k júlu 2019 považované za správne. Transparency International však nemôže prevziať zodpovednosť za dôsledky použitia výsledkov tejto štúdie na iné účely alebo v iných kontextoch.

Za informácie a názory vyjadrené v správe sú zodpovední výlučne jej autori z Transparency International Slovensko.

Ak by ste mali záujem o informácie o projekte, kontaktujte nás prosím na adrese tis@transparency.sk.

ÚVOD

Pre väčšinu ľudí je miestna samospráva ich najbližším kontaktom s politikou. Miestni politici majú v rukách obrovskú moc a zodpovednosť – ovplyvňujú rozvoj obcí a miest, stav ciest, kvalitu škôl, do ktorých chodia ich deti, životné prostredie alebo množstvo peňazí, ktoré platia občania vo forme miestnych daní. Okrem širokých kompetencií majú miestne samosprávy k dispozícii aj značné finančné zdroje (na Slovensku asi 5 miliárd eur ročne).

Aj preto sa samosprávam v Transparency dlhodobo venujeme. V roku 2010 sme prvýkrát zverejnili rebríček transparentnosti stovky najväčších slovenských miest. Skúmame, ako mestá umožňujú občanom prístup k informáciám, ako transparentné sú vo verejnom obstarávaní, či majú nástroje smerujúce k etike a potláčaniu konfliktov záujmov. Celkovo pracujeme so 105 indikátormi, vychádzajú z verejne dostupných, ľahko merateľných a objektívne overiteľných dát. Každé dva roky rebríček prepočítavame a pri značnej pozornosti médií, samospráv a verejnosti opätovne publikujeme. Postupne sme pomohli – alebo sme boli inšpiráciou – pri príprave podobných rebríčkov aj v iných európskych krajinách – Ukrajine, Moldavsku, Litve, či Rakúsku.

Keďže sme videli, že idea sa dá aplikovať aj na medzinárodnej úrovni, vznikla myšlienka vytvoriť rebríček transparentnosti európskych hlavných miest. V prvej fáze prípravy tohto rebríčka (september až december 2018) sme pracovali s 26-timi hlavnými mestami Európy. Merali sme 14 vybraných indikátorov a podľa nich sme skúmali prístup občanov k informáciám o tom, ako mestá rozhodujú, ako sa vynakladajú verejné zdroje, ako sú transparentné pri verejnom obstarávaní, ako komunikujú obsah a postup zasadnutí mestského zastupiteľstva alebo aké sú etické pravidlá pre zvolených zástupcov mesta.

Zástupcovia Transparency International (TI) z 20 krajín sa v septembri 2018 zúčastnili na stretnutí v Bratislave, s cieľom vypracovať spoločnú metodiku. Ako konsenzus bol vytvorený súbor 14-tich indikátorov. Tieto bolo zdieľané s ostatnými európskymi pobočkami, z ktorých niektoré sa pripojili až v ďalšej fáze projektu. Boli to predovšetkým zástupcovia pobočiek Transparency International, ktorí zbierali údaje a mestá hodnotili. V prípade niekoľkých výnimiek (Londýn, Madrid), TI Slovensko oslovilo externých dodávateľov, aby údaje z indikátorov zhromaždili a vyhodnotili. Aj tie boli následne pripomienkované TI Veľká Británia a TI Španielsko. Projektom sme chceli lepšie porozumieť rozdielom medzi krajinami a mestami, identifikovať a zdieľať osvedčené postupy a príklady dobrej praxe a v konečnom dôsledku zlepšiť prístup občanov k informáciám a rozhodovaniu.

Takéto porovnanie bude mať vždy svoje limity. Niektoré praktiky miest závisia skôr od vnútroštátnych právnych predpisov než od ich vlastnej vôle. Niektoré mestá majú obmedzenejšie právomoci ako iné. Krajiny s väčšou korupciou považujú za oveľa dôležitejšie mať zákony a opatrenia o transparentnosti ako tie, ktoré sa zaobídu len s neformálnymi, ale v ich kontexte dostačujúcimi praktikami.

Naša štúdia porovnáva, aký prístup k informáciám o ich mestách majú občania hlavného mesta, ale nie nevyhnutne, aká transparentná je mestská správa. (výsledky tiež neimplikujú mieru korupcie v skúmaných mestách). Tento postup však považujeme za užitočný, pretože porovnáva osvedčené postupy v celej Európe a ponúka motiváciu na zlepšenie v oblasti práv občanov, či už na miestnej alebo národnej úrovni.

VÝSLEDKY

Občania európskych hlavných miest nemajú vo všeobecnosti jednoduchý prístup k informáciám o tom, ako ich volení mestskí zástupcovia pracujú, aká je odmena za ich prácu, ako míňajú peniaze daňových poplatníkov alebo kto získava zákazky na mestských radniciach.

Na druhej strane, majú veľmi dobrý prístup k informáciám o rozpočtoch miest, zmluvách o obstarávaní, rozhodnutiach mestských poslancov a kontaktov na nich.

Je prekvapujúce, že napriek existujúcim právnym predpisom vo väčšine krajín nie je pre občanov ľahké získať odpoveď na žiadosť o informácie. Polovici miest trvalo viac ako tri týždne, kým odoslali odpoveď na otázky týkajúce sa platu primátora alebo aktuálnych telekomunikačných zmlúv s radnicou. Informácie o zmluvách poskytlo iba 40 % miest.

Hlavné mestá postkomunistických krajín dosahovali vo všeobecnosti lepšie výsledky ako hlavné mestá krajín Západnej Európy. Možno to pripísať ich novoprijatým zákonom o transparentnosti, ako aj aktuálnemu tlaku na zverejňovanie ďalších informácií – vzhľadom na neuspokojivú úroveň korupcie v ich domovských krajinách. Kosovská Priština ukazovala vo väčšine našich ukazovateľoch veľmi dobré výsledky. Najhoršie výsledky však majú aj postkomunistické krajiny – Belehradu a Jerevanu sa v našej štúdii umiestnili obzvlášť zle.

Vzhľadom na relatívne malý počet ukazovateľov sme sa rozhodli, že výstupom nebude vytvorenie úplného rebríčka. Namiesto toho sme umiestnili mestá do troch širokých kategórií:

- zelená (so skóre najmenej 75 % maximálneho počtu bodov);
- oranžová (50 - 74,9 % bodov);
- červená (menej ako 50 % bodov).

Kyjev	
Madrid	
Praha	
Priština	
Tallinn	
Vilnius	

Amsterdam	
Berlín	
Bern	
Bratislava	
Bukurešť	
Lisabon	
Ľubľana	
Londýn	
Moskva	
Oslo	
Riga	
Rím	
Skopje	
Sofia	

Atény	
Belehrad	
Kišiňov	
Sarajevo	
Štokholm	
Jerevan	

Jedným z dôležitých zistení je, že neexistuje mesto, ktoré by dominovalo vo všetkých kategóriách a slúžilo by ako príklad dobrej praxe pre iné. Sú však mestá, ktoré sa v celkovom hodnotení neumiestnili vysoko, ale v niektorých meraných ukazovateľoch by mohli slúžiť ako príklad dobrej praxe. Prostredníctvom tejto štúdie chceme inšpirovať mestá a národné vlády k zlepšeniu a výmene týchto príkladov dobrej praxe.

Viac informácií o metodike tohto výskumu nájdete na konci tohto dokumentu.

Tabuľka so zoznamom 14-tich hodnotených indikátorov a ich hodnôt za každé hodnotené hlavné mesto:

Otázka	Amsterdam - Holandsko	Atény - Grécko	Belehrad - Srbsko	Berlín - Nemecko	Bern - Švajčiarsko	Bratislava - Slovensko	Bukurešť - Rumunsko	Jerevan - Arménsko	Kišiňov - Moldavsko	Kyjev - Ukrajina	Lisabon - Portugalsko	Londýn - Veľká Británia	Ľubľana - Slovinsko	Madrid - Španielsko	Moskva - Rusko	Oslo - Nórsko	Praha - Česko	Priština - Kosovo	Riga - Lotyšsko	Rím - Taliansko	Sarajevo - Bosnia a Hercegovina	Skopje - Severné Macedónsko	Sofia - Bulharsko	Štokholm - Švédsko	Tallinn - Estónsko	Vilnius - Litva	ÁNO	Čiastočne	NIE	Úspešnosť (%)
Sú oznámenia o výzvach na verejné obstarávanie dostupné na internetovej stránke mesta? (obstaraná položka, termín, podmienky na predkladanie ponúk)	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	ÁNO	ÁNO	25	1	0	98,1
Je rozpočet na rok 2018 dostupný na internetovej stránke mesta?	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	24	1	1	94,2
Sú zverejňované zápisy zo zasadnutia mestského zastupiteľstva na webovej stránke mesta?	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	NIE	Čiastočne	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	21	2	4	84,6
Je konečná správa o rozpočte (plnenie rozpočtu) za rok 2017 dostupná na internetovej stránke mesta?	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	ÁNO	Čiastočne	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	ÁNO	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	ÁNO	20	2	4	80,8
Sú výsledky verejného obstarávania mesta v roku 2018 dostupné verejnosti? (meno víťaza, cena, dátum, obstaraná položka)	NIE	Čiastočne	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO	19	2	5	76,9
Sú mená a kontaktné informácie zástupcov mestského zastupiteľstva zverejnené na webovej stránke mesta?	ÁNO	NIE	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	NIE	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	Čiastočne	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	NIE	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	16	3	7	67,3
Poskytlo mesto informácie o celkovej odmene starostu a jednotlivých mestských zastupiteľov za rok 2017?	Čiastočne	NIE	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	Čiastočne	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	N/A	NIE	ÁNO	Čiastočne	ÁNO	ÁNO	N/A	12	3	9	56,3
Je etický kódex volených zástupcov mesta zverejnený na webovej stránke mesta?	ÁNO	Čiastočne	NIE	Čiastočne	ÁNO	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	Čiastočne	Čiastočne	NIE	ÁNO	NIE	ÁNO	NIE	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	NIE	NIE	NIE	ÁNO	12	5	9	55,8
Zverejňuje mesto svoje zmluvy na svojej internetovej stránke?	NIE	NIE	NIE	Čiastočne	NIE	ÁNO	Čiastočne	Čiastočne	NIE	ÁNO	Čiastočne	ÁNO	Čiastočne	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	ÁNO	NIE	NIE	Čiastočne	NIE	ÁNO	Čiastočne	9	8	9	50,0
Sú jednotlivé hlasovacie záznamy zo zasadnutí mestského zastupiteľstva zverejnené na internetovej stránke magistrátu?	NIE	ÁNO	NIE	Čiastočne	NIE	ÁNO	NIE	NIE	NIE	ÁNO	Čiastočne	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	Čiastočne	NIE	ÁNO	NIE	NIE	NIE	NIE	ÁNO	ÁNO	11	3	12	48,1
Poskytla radnica na požiadanie zmluvy o svojom súčasnom dodávateľovi telekomunikačných a internetových služieb?	Čiastočne	NIE	NIE	Čiastočne	N/A	ÁNO	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	ÁNO	N/A	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE	NIE	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	N/A	10	2	11	47,8
Je na webovej stránke mesta zverejňovaný pracovný kalendár primátora (kalendár stretnutí)?	Čiastočne	NIE	NIE	ÁNO	NIE	NIE	NIE	Čiastočne	NIE	ÁNO	NIE	NIE	NIE	ÁNO	NIE	ÁNO	NIE	ÁNO	NIE	NIE	ÁNO	NIE	NIE	NIE	ÁNO	ÁNO	8	2	16	34,6
Sú zverejnené aktuálne majetkové priznania primátora a u volených mestských zástupcov na internetovej stránke mesta?	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	ÁNO	NIE	NIE	ÁNO	NIE	Čiastočne	NIE	ÁNO	Čiastočne	Čiastočne	NIE	ÁNO	NIE	ÁNO	NIE	NIE	Čiastočne	NIE	NIE	NIE	5	4	17	26,9
Je zverejňovaný register lobingu v prípade primátora a mestského zastupiteľstva?	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	ÁNO	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	1	0	25	3,8

DETAILNÉ VÝSLEDKY

Hodnotenie každého ukazovateľa – s identifikovanými dobrými a zlými praxami – je podrobne opísané nižšie.

Indikátor 1: Sú oznámenia o výzvach na verejné obstarávanie dostupné na internetovej stránke mesta? (obstaraná položka, termín, podmienky na predkladanie ponúk)

Do akej miery sú pre podniky otvorené možnosti súťažiť vo verejných súťažiach mesta?

Hodnotenie:

Amsterdam	Kyjev	Riga
Atény	Lisabon	Rím
Belehrad	Londýn	Sarajevo
Berlín	Ľubľana	Skopje
Bern	Madrid	Sofia
Bratislava	Moskva	Štokholm
Bukurešť	Oslo	Tallinn
Jerevan	Praha	Vilnius
Kišiňov	Priština	

Všetky hodnotené hlavné mestá zverejňujú svoje výzvy na obstarávanie na svojich internetových stránkach. Ak nie, zverejňujú priamy webový odkaz na internetovej stránke mesta, ktorá nasmeruje občana na externú webovú stránku, kde sú tieto informácie k dispozícii. Jedinou výnimkou bol Štokholm.

Príkladom dobrej praxe je tak web so zoznamom obstarávaní, v ktorom sa dá ľahko vyhľadávať podľa sumy, kľúčových slov, dátumu (termínu podania ponuky) a pod. Ku každému kontraktu by mal byť tiež zverejnený aj sprievodný dokument (v stiahnuteľnom a ideálne aj kopírovateľnom formáte) a tiež jasne popísaný spôsob a kritéria súťaže a hodnotenia. V ideálnom prípade by tieto dokumenty mali byť v kopírovateľnom, editovateľnom formáte aj s možnosťou stiahnutia dokumentu vo formáte pdf. Systém by mal byť otvorený na nahliadnutie všetkým – nemal by byť limitovaný na firmy a nemal by byť obmedzený nutnosťou registrácie.

Naopak, príkladom zlej praxe je „skrytý“ alebo ťažko vyhľadateľný odkaz na externý web verejného obstarávania, zoznam ponúk v neprehľadnom systéme – bez možnosti vyhľadávania a filtrácie a ponuky obstarávania uložené v oskenovaných, nekopírovateľných dokumentoch v neprehľadnom archíve.

Litovský Vilnius má ponuky zverejnené na svojom (prehľadne pôsobiacom) webe, ich detailnejší popis je dostupný na webe centrálneho registra:

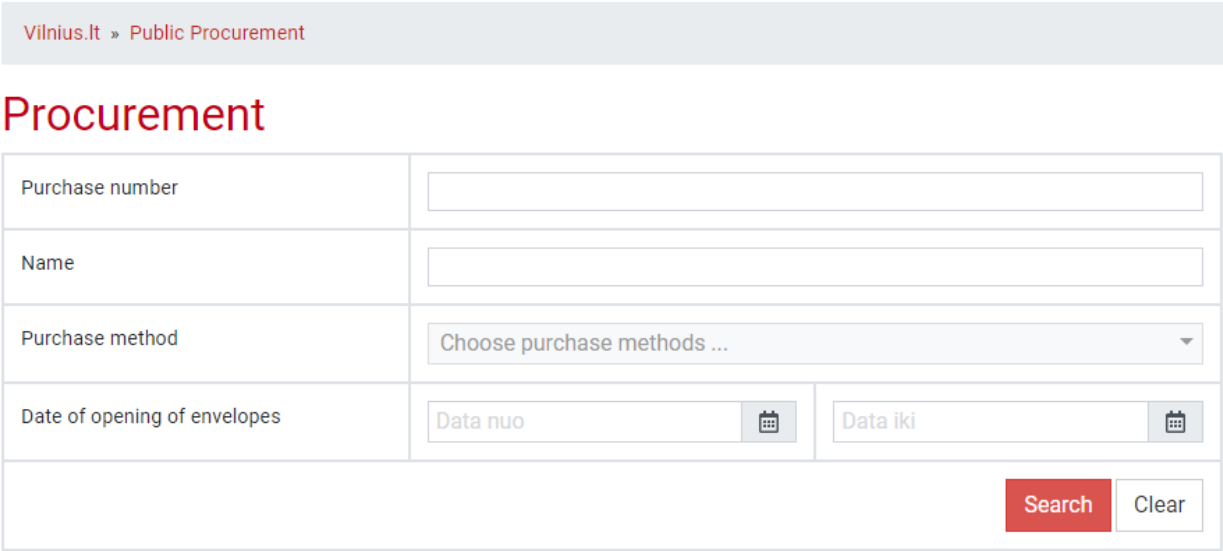

Ukrajinský Kyjev má verejne dostupný web s možnosťou online dražby (tendrovania). Web sa javí byť veľmi prehľadný a užívateľsky príjemný:

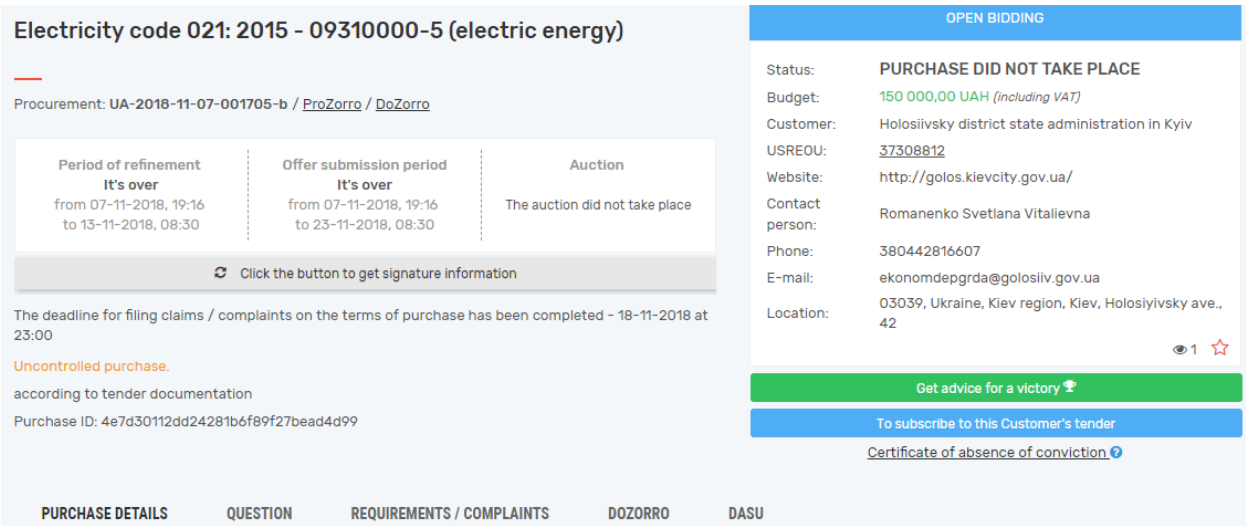

Bratislava, Praha, Kyjev, Amsterdam a Sofia majú na svojom webe zverejnený odkaz na externú webovú adresu (Úrad pre verejné obstarávanie) – v prípade Bratislavy a Tallinnu by tento link určite mohol byť umiestnený aj viditeľnejšie. Tallinn ponúka aj možnosť vyhľadávania v rôznych kategóriách, ktorých počet sa javí byť vyhovujúci. Na portáli je aj menšia infografika o sume, ktorá sa v danom roku obstarala, počet firiem a podnikateľov, ktorí sa do obstarávania zapojili a podobne.

Belehrad má systém zverejňovania ponúk dostupný priamo na svojom webe, rovnako aj Riga či Oslo kde web ponúka možnosť filtrovania vyhľadávania. Berlín ponúka len možnosť „vyhľadávania“ v systéme, nie filtrovanie v databáze. Priština zverejňuje ponuky na obstarávanie v dlhočiznom zozname, ale na webe nie je vidieť žiadny spôsob vyhľadávania alebo filtrácie.

Bukurešť zverejňuje výzvy na verejné obstarávanie vo svojom neprehľadnom a užívateľsky nie priateľskom – zastaranom – webe. Dá sa dopracovať k jednotlivým skenom, chýba ale systém prehľadnej archivácie a možnosť filtrovania v databáze (napríklad podľa dátumu, sumy a oblasti). Informácie sú zverejnené, ale na prvý pohľad je cieľ splnený skôr formálne – ako by nešlo o úprimnú snahu byť transparentný.

Štokholm má prehľadný systém ponúk obstarávania na svojom webe, k detailným dokumentom ku každej ponuke sa však vie dostať len firma (registrácia zdarma) cez portál TendSign.

Indikátor 2: Sú výsledky verejného obstarávania mesta v roku 2018 dostupné verejnosti? (meno víťaza, cena, dátum, obstaraná položka)

Môže verejnosť kontrolovať, kto vyhral výberové konania, kam smerujú finančné toky a aké sú hodnoty zákaziek?

Hodnotenie:

Amsterdam	Kyjev	Riga
Atény	Lisabon	Rím
Belehrad	Londýn	Sarajevo
Berlín	Ľubľana	Skopje
Bern	Madrid	Sofia
Bratislava	Moskva	Štokholm
Bukurešť	Oslo	Tallinn
Jerevan	Praha	Vilnius
Kišiňov	Priština	

Väčšina hodnotených hlavných miest (20) zverejňuje výsledky verejného obstarávania na webovej stránke mesta. Je však rozdiel, či mestá len formálne spĺňajú kritérium zverejňovania výsledkov verejného obstarávania, alebo tiež vytvárajú platformy, ktoré umožňujú občanom rýchlu a užívateľsky jednoduchú formu filtrovania a vyhľadávania v archíve.

Z miest, ktoré výsledky verejného obstarávania zverejňujú, viaceré používajú viac alebo menej prehľadný systém filtrovania výsledkov (podľa dátumu, sumy, kľúčového slova...), napr. Vilnius, Praha.

Iné zverejňujú výsledky obstarávania v menej prehľadnej a nefiltrovateľnej forme – napr. Sofia zverejňuje zoznam kontraktov s možnosťou stiahnutia oskenovaných dokumentov, podobne Skopje, menej prehľadný sa javí byť aj systém aplikovaný v Jerevane alebo Ríme.

Niektoré mestá zverejňujú len výsledky obstarávaní nad určitú finančnú hranicu – napr. švajčiarsky Bern nad limit 100-tisíc frankov. Podobne aj v nemeckom Berlíne je limit na zverejňovanie zmlúv 15-tisíc EUR

Holandský Amsterdam umožňuje vstup do systému verejného obstarávania len holandským spoločnostiam (firmám) – verejnosť je z tejto možnosti vylúčená. Podobne aj švédsky Štokholm umožňuje vstup do systému TendSign len registrovaným užívateľom (firmám) – a to ku konkrétnej zákazke. Pre akýchkoľvek iných záujemcov je ale register dostupný fyzicky.

Indikátor 3: Je rozpočet na rok 2018 dostupný na internetovej stránke mesta?

Odkiaľ získava mesto peniaze a ako ich vynakladá?

Hodnotenie:

Amsterdam			Kyjev			Riga		
Atény			Lisabon			Rím		
Belehrad			Londýn			Sarajevo		
Berlín			Ľubľana			Skopje		
Bern			Madrid			Sofia		
Bratislava			Moskva			Štokholm		
Bukurešť			Oslo			Tallinn		
Jerevan			Praha			Vilnius		
Kišiňov			Priština					

Indikátor – či je rozpočet mesta zverejnený na webe – sme merali na konci roka 2018. Dalo sa teda predpokladať, že rozpočet väčšiny z nich bude na webe dostupný. Toto očakávanie sa potvrdilo – len Sarajevo nemalo na svojom webe zverejnený rozpočet z predchádzajúceho roku.

Aj tu však platí, že ak dvaja robia to isté, nemusí to byť to isté. Viaceré mestá k tejto úlohe pristupujú formálne, zverejňujú rozpočet v ťažko čitateľnej, nekopírovateľnej forme, formou oskenovaných dokumentov. Viaceré pôsobia viac alebo menej technicky – bez opisu a analýzy sú pre bežného občana len ťažko pochopiteľné (Kyjev, Bratislava, Praha, Skopje).

Naopak, niektoré mestá sa evidentne snažia prostredníctvom rozpočtu s občanom komunikovať – vysvetliť, čo, za koľko, ako a prečo mesto financuje. Aj na prvý pohľad komplikovaný svet čísel a grafov vedia prezentovať v podobe, ktorá môže byť pre občanov zrozumiteľná. Príkladom dobrej praxe je Štokholm, ktorý má mestský rozpočet v prevedení analytického dokumentu, doplňuje ho však výročnými správami.

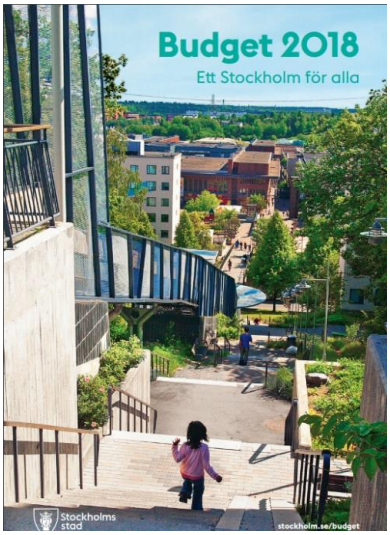

Dobrou praxou je zverejňovať dáta z rozpočtu v stiahnuteľných a editovateľných tabuľkách ako robí napríklad kosovská Priština alebo nórske Oslo (formát otvoreného „datasetu“).

Niektoré mestá zverejňujú možno (pre bežného občana) príliš rozsiahle a detailné rozpočty. Berlín má rozpočet rozdelený do 14 zväzkov – podľa jednotlivých oblastí. Ľubľana zas zverejňuje obsahovo pomerne technický rozpočet v rozsahu 472 strán. Riešením by mohlo byť zverejňovanie aj skrátených foriem rozpočtu.

Riga a Belehrad síce rozpočet zverejňujú, na oficiálnych weboch mesta sa však takmer nedajú nájsť – ľahšie sa k nim dá dostať cez internetový prehliadač. Aj v takýchto prípadoch je otázne, do akej miery sú takéto mestá v zverejňovaní rozpočtov transparentné.

Viaceré mestá ani neskrývajú, že zverejňovanie rozpočtu považujú zrejme za nutné zlo, ktorému nie je potrebné venovať veľa času – moldavský Kišiňov zverejňuje skeny rozpočtu s otočenými alebo neúplnými stranami, arménsky Jerevan zas v nečitateľnom fonte. Neprehľadne tiež pôsobí Rím a, už tradične aj Bukurešť a Sofia.

Rozpočet mesta Jerevan:

Տողի N	°Ï³ÜÏ ³ï »ë³ÏÝ»ñÁ	Հոդվածի N	ÀÝ¹³Ù»ÝÁ	³ßí ÃÍáõÙ	
				վարչական բյուջե	ֆոնդային բյուջե
1	2	3	4	5	6
1000	**ÀÜ ¸²Ø°ÜÀ °Ï²ØàõÏ Ü°ð**		**80,189,969.8**	**80,179,969.8**	**911,662.6**
	³ßí ÃÍáõÙ				
1100	**1. Ð²ðÏ°ð °ï ï àõðø°ð**	**7100**	**14,427,068.9**	**14,427,068.9**	**-**
	³ßí ÃÍáõÙ				
1110	**1.1 ¶áõÙù³ÛÇÝ Ñ³ñÏ»ñ ³ÝÃ³ñÁ · áõÙùÇó**	**7131**	**5,315,351.4**	**5,315,351.4**	**-**
	³ßí ÃÍáõÙ				
1111	¶áõÙù³ Ñ³ñÏ Ñ³Ù³ßÝùÝ»ñÇ í³ñáª³Ï³Ý ï ³ñ³ÍùÝ»ñáõÙ · ï ÝÍáÕ ß»Ýù»ñÇ ¨ ßÇÝáõÃÃáõÝÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ		4,651,527.8	4,651,527.8	-
1112	ÐáÕÇ Ñ³ñÏ Ñ³Ù³ßÝùÝ»ñÇ í³ñáª³Ï³Ý ï ³ñ³ÍùÝ»ñáõÙ · ï ÝÍáÕ ÑáÕÇ Ñ³Ù³ñ		663,823.6	663,823.6	-
1120	**1.2 ¶áõÙù³ÛÇÝ Ñ³ñÏ»ñ ³ÛÉ · áõÙùÇó**	**7136**	**6,119,566.6**	**6,119,566.6**	**-**
	³ßí ÃÍáõÙ				
1121	¶áõÙù³ Ñ³ñÏ ÷áË³¹ñ³ ÜÇçáõÝ»ñÇ Ñ³Ù³ñ		6,119,566.6	6,119,566.6	-

Indikátor 4: Je konečná správa o rozpočte (plnenie rozpočtu) za rok 2017 dostupná na internetovej stránke mesta?

Ako vyzerá porovnanie plánu rozpočtu s realitou na rok 2017?

Hodnotenie:

Amsterdam			Kyjev			Riga		
Atény			Lisabon			Rím		
Belehrad			Londýn			Sarajevo		
Berlín			Ľubľana			Skopje		
Bern			Madrid			Sofia		
Bratislava			Moskva			Štokholm		
Bukurešť			Oslo			Tallinn		
Jerevan			Praha			Vilnius		
Kišiňov			Priština					

Väčšina hodnotených miest správu z rozpočtu zverejnila, a to v dostatočnom rozsahu. Niektoré mestá správu k rozpočtu nezverejnili vôbec – Belehrad a Kišiňov. Päť miest stratilo body preto, lebo ich správa bola nekompletná, príliš stručná alebo mala iné nedostatky.

Ako jednoznačný príklad dobrej praxe môže určite slúžiť švédsky Štokholm, kde výstupy mesta prezentuje v podobe „magazínu" – zrozumiteľného širším masám, a to ako vo švédčine (v stiahnuteľnej aj interaktívnej forme) tak aj v angličtine. Fotografie, infografiky, tabuľky, vysvetľujúci text, veľmi pekné grafické spracovanie – to všetko úplne mení vnímanie správy bežnému občanovi:

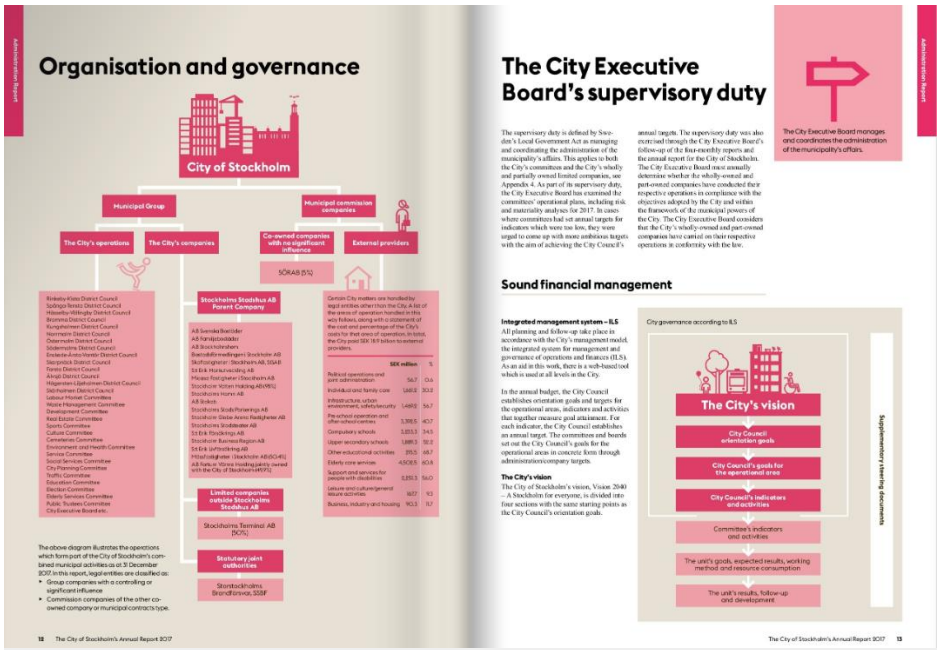

Amsterdam používa na ilustráciu typov výdavkov rozpočtu mesta infografiky:

Ľubľana pripravila správu z rozsahom 1048 strán a rozdelenú do viacerých kapitol. Je však pomerne technická. Chýba obsahovo a formou stručnejšia verzia, v ktorej by sa vyznal aj bežný občan.

Viaceré správy sú formálne úplné a tiež rozsiahle, pre bežného občana sú však ťažko čitateľné a nepochopiteľné. Príkladom je Bukurešť. Sofia zverejnila veľa dát vo viacerých dokumentoch. Chýba analýza výsledkov čerpania rozpočtu a tiež zdôvodnenie (a dáta) rozdielu medzi plánovaným a reálnym čerpaním.

To je ale prípad viacerých miest, ktoré zverejňujú ako správu k rozpočtu len čísla a tabuľky, bez ďalšej analýzy. Príkladom je Priština, Skopje a Lisabon (hoci pekne rozdelený do kapitol a veľmi rozsiahly).

Medzi „hriešnikov“ patrí aj Bratislava, ktorá v skúmanom termíne (september 2018 a marec 2019) mala na webe zverejnený len návrh záverečného účtu z júna 2018. Návrh pôsobí technicky ale nelíši sa výrazne od priemeru ostatných miest.

Indikátor 5: Zverejňuje mesto svoje zmluvy na svojej internetovej stránke?

Uzatváranie zmlúv na úrovni transakcií – vrátane úplného textu zmluvy (nielen zmluvy týkajúce sa verejného obstarávania, ale aj predaj majetku, granty atď.)

Hodnotenie:

Deväť miest na svojom webe sprístupňuje zmluvy v dostatočnom rozsahu a formáte, ďalších osem miest ich má prístupné len čiastočne (nie všetky zmluvy sú dostupné, napr. verejné obstarávanie len od určitej hodnoty) a ďalších deväť ich dostupné nemá alebo v nedostatočnom rozsahu a kvalite.

Kyjev zverejňuje na svojom webe prostredníctvom externého portálu e-tender:

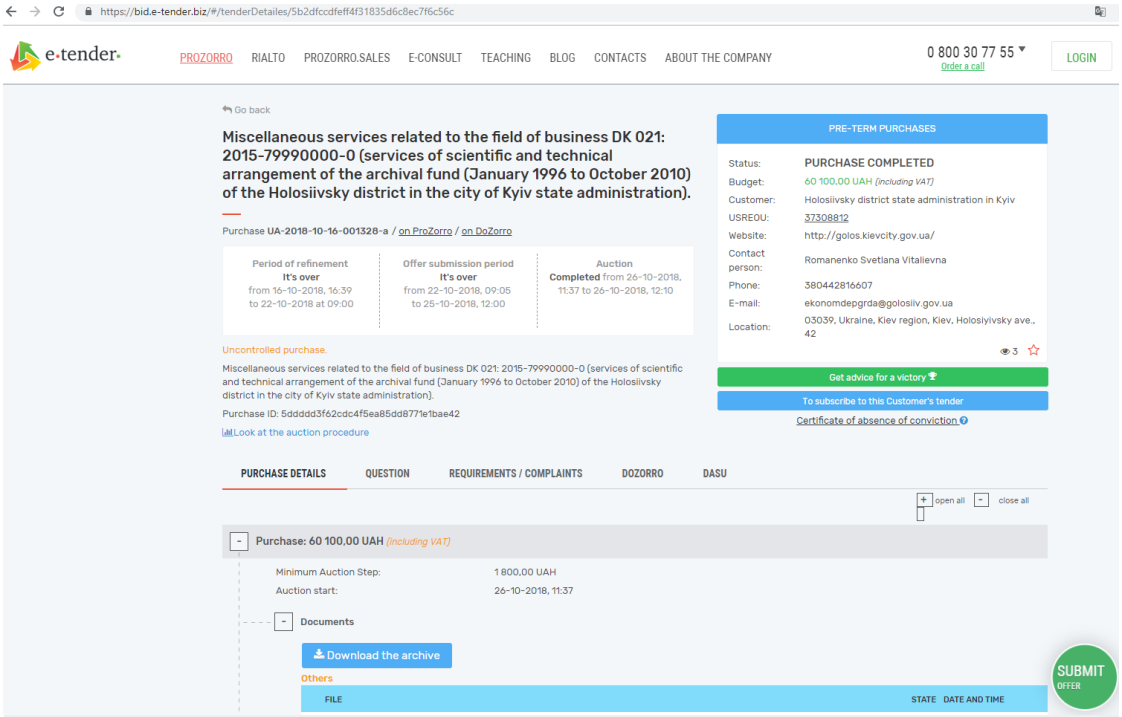

Estónsky Tallinn zakrýva v zmluvách niektoré citlivé informácie, ale zverejňuje ich všetky – či už prostredníctvom oficiálneho registra alebo na samostatnej webovej stránke. Bratislava zverejňuje zmluvy na centrálnom registri zmlúv, rovnako ako Praha. Bratislava má prehľadný systém kategorizácie, chýba však systém filtrácie a vyhľadávania podľa kľúčových slov, obdobia, IČO a podobne. V prípade Prahy je to zas naopak. Kosovská Priština či taliansky Rím síce zmluvy zverejňujú, nie je možné ich triediť, filtrovať alebo vyhľadávať podľa kľúčových slov.

Bukurešť opäť formálne spĺňa podmienku zverejňovania zmlúv, samotné vyhľadávanie je však veľmi komplikované a neintuitívne.

Viaceré mestá na svojom webe nezverejňujú žiadne zmluvy. Napríklad severomacedónske Skopje zverejňuje len stratégiu mesta, rozpočet, účtovné závierky a do určitej miery aj informácie o medzinárodných projektoch, do ktorých bolo mesto zapojené – avšak bez zverejňovania zmlúv a ďalšej dokumentácie.

Indikátor 6: Poskytla mestská radnica na požiadanie (na základe miestneho zákona o slobodnom prístupe k informáciám) zmluvy o svojom súčasnom dodávateľovi telekomunikačných a internetových služieb?

Ako otvorené je mesto v poskytovaní plného znenia zmluvy občanovi na požiadanie?

Hodnotenie:

Amsterdam			Kyjev			Riga		
Atény			Lisabon			Rím		
Belehrad			Londýn			Sarajevo		
Berlín			Ľubľana			Skopje		
Bratislava			Moskva			Sofia		
Bukurešť			Oslo			Štokholm		
Jerevan			Praha			Tallinn		
Kišiňov			Priština					

Odpovede na otázky sme žiadali formou tzv. mystery shopping – formou žiadosti o poskytnutie informácii boli žiadosti v národnom jazyku adresované jednotlivým mestám. Žiadosti boli spravidla zasielané zo súkromných emailových adries. Žiadali sme: „Na základe zákona o prístupe k informáciám nám pošlite úplnú kópiu zmluvy (zmlúv) s dodávateľom (dodávateľmi), ktorí v súčasnosti poskytujú telekomunikačné a internetové služby radnici.“

Odpoveď sme žiadali aj v prípade, ak boli tieto informácie dohľadateľné na webovej stránke mesta alebo na inom portále. Nešlo len o informácie ako také, ale aj o to skúmať, či mestská radnica odpovedá na žiadosti o informácie od bežných občanov.

Iba asi tretina oslovených mestských radníc bola schopná a ochotná poskytnúť požadované informácie v požadovanom časovom rámci (30 dní na účely projektu, aj keď časový rámec sa v jednotlivých krajinách líši) a rozsahu as požadovaným obsahom:

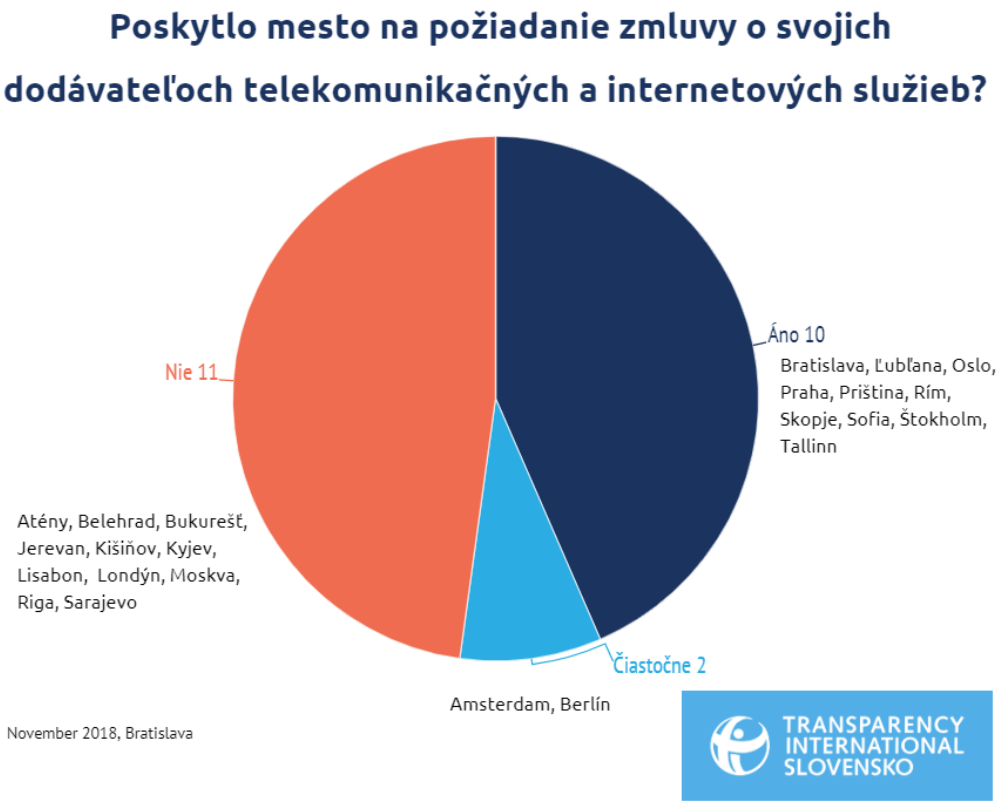

V prípade miest, ktoré zverejňujú svoje zmluvy a kontrakty na webe postačovalo aj zaslanie konkrétneho linku – to bol prípad miest ako Bratislava (TU a TU) či Sofie. Niektoré postupovali obdobne – s tým rozdielom, že na danom linku nebolo možné nájsť požadované informácie – prípad Rigy. Viaceré poslali informácie v plnom rozsahu a bez anonymizovania dát – napr. Ľubľana.

Pre niektoré mestá predstavovalo vytvorenie odpovede veľa práce – zmlúv s poskytovateľmi telekomunikačných a internetových služieb môže byť viac. Príklad estónskeho Tallinnu ukazuje, ako v takom prípade môže mesto reagovať. Na prvú žiadosť o informácie zareagoval v priebehu 24 hodín riaditeľ IT oddelenia s tým, že z dôvodu bezpečnosti a zachovania obchodného tajomstva nie je možné zverejniť všetky zmluvy. Po špecifikácii požiadaviek v priebehu piatich dní dodalo mesto všetky žiadané zmluvy a podklady.

Špecifický prístup k žiadosti malo mesto Moskva. Na infožiadosť reagovali len preposlaním všeobecného webového linku, kde podľa zákona musia byť všetky zmluvy archivované a dostupné. Nešpecifikovali link ani dátum, kedy došlo k podpisu zmluvy. Hoci zmluva bola na webe dostupná, jej vyhľadanie trvalo našim ruským kolegom pomerne dlhý čas. Ruský zákon hovorí, že ak občania žiadajú o poskytnutie informácii, ktoré sú verejne dostupné, postačuje, ak úrad pošle len webový link na stránku, kde sa zmluva nachádza. Je logické, že úradníci potom konajú bez záujmu – ako poznáme častokrát aj u nás: „Všetko nájdete na internete."

Podobne odpovedal aj Lisabon. Navigoval žiadateľa na portál verejného obstarávania s názvom AcinGov – ale bez uvedenia konkrétneho linku alebo inštrukcií, kde a ako zmluvy nájsť. Na portáli našli naši portugalskí kolegovia len výzvy na obstarávanie, nie staršie zmluvy a kontrakty.

Dĺžka odpovede na žiadosť o prístup k informácii v hodnotených hlavných mestách

Žiadosť: „Na základe zákona o prístupe k informáciám nám prosím pošlite informácie o celkovom plate starostu za rok 2017 a tiež o celkovej odmene každého člena mestského zastupiteľstva vyplývajúcej z jeho verejnej funkcie."

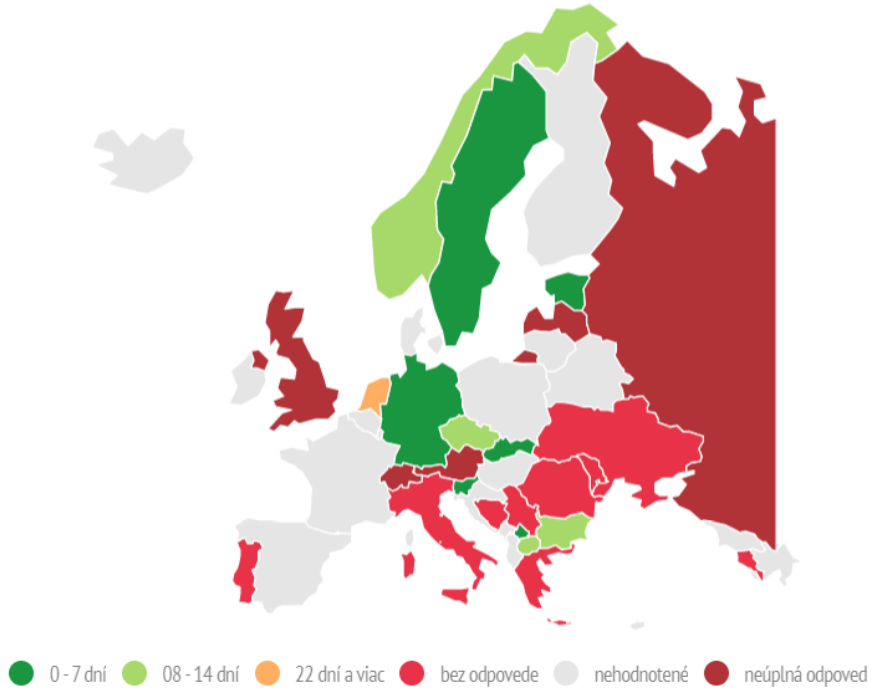

Indikátor 7: Sú mená a kontaktné informácie zástupcov mestského zastupiteľstva zverejnené na webovej stránke mesta?

Ako môže občan požadovať zodpovednosť bez toho, aby vedel, kto ho zastupuje?

Hodnotenie:

Amsterdam			Kyjev			Riga		
Atény			Lisabon			Rím		
Belehrad			Londýn			Sarajevo		
Berlín			Ľubľana			Skopje		
Bern			Madrid			Sofia		
Bratislava			Moskva			Štokholm		
Bukurešť			Oslo			Tallinn		
Jerevan			Praha			Vilnius		
Kišiňov			Priština					

Väčšina hodnotených miest poskytuje základné informácie o členoch mestských zastupiteľstiev, ako sú telefónne číslo, emailová adresa, príslušnosť k politickej strane alebo frakcii a častokrát aj fotografiu.

Mestá v tejto kategórii možno zaradiť do troch základných kategórii – tie, ktoré transparentne zverejňujú kontakty na konkrétnych samosprávnych volených zástupcov, druhou menšou kategóriou sú tie, ktoré odkazujú na dané politické strany a frakcie (Jerevan, Ľubľana) bez uvedenia kontaktného údaju na konkrétnu osobu – člena mestského zastupiteľstva a v tretej skupine sú tie, pri ktorých sa k danému zástupcovi dopracujete najťažšie – jednoducho kontakty nezverejňujú. K nim patria najmä niektoré hlavné balkánske hlavné mestá (Sofia, Bukurešť, Skopje, Belehrad, Kišiňov.)

K prvej skupine patrí napríklad estónsky Tallinn. Ku kontaktom pristupuje zodpovednejšie a kreatívnejšie a prepája ich s ďalšími informáciami pre občanov. Na webe je pri menách uvedené členstvo v rôznych mestských funkciách (radách) v minulosti i súčasnosti a najmä, nájdete pri nich zápisy z konkrétnych stretnutí a zasadaní – aj s dátumom a časom príspevku a s prepojením na konkrétnu tému alebo program. Jedinou nevýhodou je nie veľmi príjemné a prehľadné webové spracovanie.

Londýn zašiel ešte ďalej a má túto oblasť spracovanú takmer ideálne. V modernom, prehľadnom rozhraní sa o každom členovi mestského zastupiteľstva dozviete okrem kontaktných informácii aj ich ročný príjem. Dostupné sú prepisy príspevkov v rokovaniach ale aj zoznam prijatých darov – napr. zaplatenú večeru, fľašu vína alebo lístky na tenis.

Tento formát by mohol slúžiť ako príklad dobrej praxe v skúmanej kategórii aj pre iné – nielen hlavné – mestá. Okrem darov je pri každej osobe zverejnený aj prehľad výdavkov ale tiež funkcií, ktoré môžu predstavovať konflikt záujmov ako aj zdaniteľné benefity – napríklad ročný predplatný lístok na mestskú dopravu.

Dary a benefity volených zástupcov mesta Londýn:

2016		
Date Gifted	**Details**	**Donor / Provider**
12 November 2016	Two Tickets to the South Grandstand for the Lord Mayor's Show.	City of London Corporation
03 March 2016	bottles of wine	Mayor of London
03 March 2016	Case of wine (6 bottles)	Mayor Boris Johnson
12 February 2016	A six day visit to Hanoi, inlcuding Air Tickets, Acccommodation, Hospitality and a number of commemorative gifts	British Ambassador to Vietnam
09 February 2016	Dinner at New Scotland Yard	Metropolitan Police
2015		
Date Gifted	**Details**	**Donor / Provider**
06 July 2015	Lunch and tickets to Centre Court at Wimbledon	President of the Lawn Tennis Association
23 June 2015	Royal College of Nursing Congress including train tickets, hotel room for two nights, congress pass, dinner and breakfast	Royal College of Nursing
13 January 2015	London Comms Dinner in the Shangri-La Hotel at The Shard, London & Gatwick Airport	Gatwick Airport

V tretej skupine miest, sú tie, ktoré kontaktné údaje na svojom webe neposkytujú alebo ich poskytujú len v obmedzenej forme a/alebo v neprehľadnom formáte.

Na webe bulharskej Sofie zas nájdete základné informácie o členoch mestského zastupiteľstva, emailový alebo telefónny kontakt by ste ale hľadali márne. V prípade moldavského Kišiňova si zas pri hľadaní členov mestského zastupiteľstva musíte stiahnuť

externý textový dokument, ani v ňom však kontakty nenájdete – obsahuje len menný zoznam a stranícku príslušnosť.

V prípade slovinskej Ľubľany možno nájsť kontakty na politické strany alebo frakcie jednotlivých volených zástupcov samosprávy, web však pri ich menách nezverejňuje priame emailové alebo telefonické kontakty (s výnimkou jedného zástupcu).

Arménsky Jerevan poskytuje možnosť kontaktovania voleného zástupcu mesta formou staromódneho dotazníka – aj v tom si ale možno vybrať len politickú frakciu, stranu alebo špecifickú komisiu, nie konkrétneho politika alebo političku.

Indikátor 8: Je na webovej stránke mesta zverejňovaný pracovný kalendár primátora (kalendár stretnutí)?

Kto sa stretáva s primátormi a volenými zástupcami mesta? (potenciálne lobistické stretnutia)?

Pri tomto indikátore sme hodnotili, či primátor/ka zverejňuje aspoň 5 udalostí za týždeň.

Hodnotenie:

Amsterdam			Kyjev			Riga		
Atény			Lisabon			Rím		
Belehrad			Londýn			Sarajevo		
Berlín			Ľubľana			Skopje		
Bern			Madrid			Sofia		
Bratislava			Moskva			Štokholm		
Bukurešť			Oslo			Tallinn		
Jerevan			Praha			Vilnius		
Kišiňov			Priština					

Je zrejmé, že zverejňovanie pracovného kalendára stále nie je bežnou praxou medzi starostami európskych hlavných miest. Takmer dve tretiny hodnotených miest nezverejňuje pracovný kalendár vôbec, niektoré si zvolili postupy, ktoré nie sú celkom transparentné.

Pekný príklad dobrej praxe predstavuje Berlín, ktorý zverejňuje všetky pracovné stretnutia a pracovný kalendár primátora na celý pracovný týždeň dopredu. Estónsky Tallinn má tiež pekne pripravený kalendár, hoci nepôsobí vždy kompletne a miešajú sa v ňom plány pracovných činnosti primátora a jeho zástupcov a zástupkýň.

Transparentnosťou sa dá ísť aj proti oficiálnemu prúdu. Príkladom je mestská poslankyňa (nie primátorka) talianskeho Ríma Flavia Marzano. Na rozdiel od svojich kolegov, ktorí svoj pracovný kalendár nezverejňujú vôbec, Marzanová zverejňuje svoj pracovný kalendár podrobne. Môžete tak spoznávať a kontrolovať jej činnosť takmer hodinu po hodine:

December 2018		
Tuesday	Wednesday	Thursday
27 • 10:45 AM I-Com Conference # Table Italia18. The optimal relationships between businesses and territories for economic development and the renewed trust of citizens " • 2:30 PM Working table "Digital excellence in Local Public Administration" within the Digital Italy Summit 2018 • 4:45 PM Presentation of the results of the Corecom Lazio survey on "Cyber-bullying and Media Education in Lazio"	28 • 9:00 AM Work Table "From GDP to BES: Circular Economy and the Digital for a Sustainable Environment and Economy", within the Digital Italy Summit 2018 • 11:00 AM Presentation Conference Collaboration for Free Loquis Application Channels • 12:30 PM Meeting on the Digital House of the Citizen • 5:00 PM Meeting on blockchain	29 • 10:00 AM Presentation of the FORUM PA White Paper on Public Administration Innovation • 11:00 AM Joint Budget Commission, Rome Capital, Statute and Technological Innovation
4 • 9:00 AM Meeting on the Digital House of the Citizen • 10:00 AM Presentation of the book "The digital revolution. The new era and the new industry "by Paolo Cellini • 2:00 PM Convocation of the Capitoline Assembly • 4:00 PM Capitolina meeting	5 • 8:30 AM Capitolina meeting • 8:30 AM Departmental internal meeting • 3:00 PM Presentation of the project for digital security "A network against cyberbullying" within Più book more free • 5:00 PM Round table "Big data and artificial intelligence for businesses and start-ups"	6 • 9:30 AM Banca del Tempo Meeting - Rome City Hall IX • 11:30 AM Meeting with the Director General Agency for Digital Italy • 5:00 PM Presentation of the book by Daniela Vellutino "The institutional Italian for public communication"

Online kalendárové aplikácie sú vhodným nástrojom, ako zverejňovať svoj pracovný kalendár. Dá sa tak urobiť doslova dvoma klikmi. Len máloktorí volení zástupcovia sú však natoľko transparentní, aby ho zverejňovali aj širšej verejnosti.

Indikátor 9: Sú zverejnené aktuálne majetkové priznania primátora a u volených mestských zástupcov na internetovej stránke mesta?

Pozná verejnosť, aký majetok majú starostovia a volení zástupcovia mesta?

Hodnotenie:

Amsterdam			Kyjev			Riga		
Atény			Lisabon			Rím		
Belehrad			Londýn			Sarajevo		
Berlín			Ľubľana			Skopje		
Bern			Madrid			Sofia		
Bratislava			Moskva			Štokholm		
Bukurešť			Oslo			Tallinn		
Jerevan			Praha			Vilnius		
Kišiňov			Priština					

Je dôležitým verejným hlavným záujmom poznať, ako môžu politici zneužívať svoju moc na vlastný prospech a obohatenie a ako môžu byť v konflikte záujmov. Malo by byť teda právom občanov vyžadovať zverejnenie všetkých ich majetkov a ich hodnoty. V našom výskume sme sa zaoberali deklaráciou majetkových priznaní zvolených starostov a mestských poslancov.

Majetkové priznania členov zastupiteľstiev a primátorov zverejňuje len menšia časť skúmaných samospráv európskych hlavných miest. Aj z nich majú len niektoré tieto údaje na

svojom webe ľahko vyhľadateľné a skutočne kompletné. Dobrým príkladom je Madrid. Každý člen madridskej mestskej rady zverejňuje nielen svoje kontaktné údaje ale aj životopis, dosiahnuté vzdelanie, úroveň ovládania cudzích jazykov, profesionálnu kariéru, verejné funkcie, ktoré zastáva (v súčasnosti aj v minulosti) a majetkové priznanie – vrátane vybraných dát z daňového priznania.

Madrid: Majetkové priznania volených zástupcov mesta:

Professional profile

Declaration of patrimonial assets

Declaration of activities and causes of possible incompatibility

Institutional agenda

Declaration of patrimonial assets

Initial | Annual 2016 | Annual 2017 | **Annual 2018**

Date of declaration: 09/11/2018

1) REAL ESTATE PATRIMONY

Class	Type of right	Acquisition title	Municipality	Part. (%)	Cadastral value (€)	Acquisition date	Observations
Urban	Full control	Trading	Madrid	50	170.584,90 €	2002	
Urban	Full control	Trading	Madrid	50	14.194,54 €	2002	
Urban	Full control	Trading	Madrid	50	12.010,73 €	2002	
Rustic	Full control	Donation	Real city	20	179.981,00 €	1987	

2) DEPOSITS IN CHECKING, SAVINGS AND OTHER TYPES OF ACCOUNT DEPOSITS

Class	Deposit entity	Average annual balance or value in euros
Current accounts	Bankia	25.976,32 €

3) OTHER FURNITURE HERITAGE

Class	Description	Number, amount or value in euros	Acquisition date
Shares and participations of all kinds in collective investment companies and institutions	Agricultural Mechanical SAT (88,598 Titles)	88.598,00 €	09/09/1995
Shares and participations of all kinds in collective investment companies and institutions	Agropecuaria El Rosario SAT (10 Titles - 20%)	6.010,12 €	22/04/1997
Shares and participations of all kinds in collective investment companies and institutions	Advice and Services Agronómos, SC (30%)	901,52 €	01/01/1995

4) VEHICLES (CARS, MOTORCYCLES, BOATS, AIRCRAFT ...)

Class	Brand and model	Acquisition date
Motorcycles	Yamaha X-Max 250 cc	2013

Časť skúmaných samospráv síce formálne majetkové priznania zverejňuje, ale v skutočnosti sú dáta ťažko vyhľadateľné, zle čitateľné alebo ťažko použiteľné. Napr. rumunská Bukurešť zverejňuje skeny majetkových priznaní – aj tie sú častokrát písané rukou.

Členovia mestskej rady ruského hlavného mesta Moskvy, musia mať, rovnako ako v prípade ostatných ruských samospráv podľa zákona majetkové priznania prístupné na webe samosprávy. V skutočnosti sú (podľa Transparency International Rusko) skryté a nájdete ich pravdepodobne len prostredníctvom internetového vyhľadávača. Dozviete sa tak ale vcelku podrobné informácie – aj o oficiálnom majetku rodinných príslušníkov členov samospráv a tiež napríklad to, aké autá mestskí poslanci vlastnia.

Na mestskom webe litovského Vilniusu majetkové priznania nenájdete, hoci litovský zákon túto povinnosť samosprávam ukladá. Podobne, aj slovinská legislatíva túto povinnosť od roku 2010 mestám ukladá, Ľubľana sa jej však bráni – oficiálne z dôvodu ochrany osobných údajov. Majetkové priznania ale nenájdete ani na webe slovinskej Komisie na prevenciu korupcie – tá argumentuje tým, že je podľa nej nemožné upraviť 14-tisíc dokumentov (toľko je volených členov samospráv v krajine) tak, aby tieto spĺňali podmienky ochrany osobných údajov.

Viacerí členovia samospráv majetkové priznania zverejňujú – nájdete ich ale len na externých portáloch (Tallinn, Praha, Belehrad, Kišiňov, Riga, Skopje), nie na oficiálnych mestských weboch mesta.

V prípade Atén len niektorí zástupcovia mesta (5 z 33 v roku 2017, ale žiaden v roku 2018) zverejňovali svoje majetkové priznania na stránke mesta.

Niekoľko samospráv majetkové priznania nezverejňuje – Bratislava ich uchovávala v trezore. Štokholm, Jerevan, Berlín, Bern, Lisabon, Londýn – tieto mestá majetkové priznania svojich volených zástupcov nezverejňujú vôbec.

Indikátor 10: Sú zverejňované zápisy zo zasadnutia mestského zastupiteľstva na webovej stránke mesta?

Verejnosť by mala vedieť, o čom sa diskutovalo na mestskom zastupiteľstve sa rozhodli jeho zastupitelia.

Hodnotili sme, či sú vedené záznamy zo zasadaní alebo stretnutí magistrátu a zároveň, ako detailne sú tieto zápisy zaznamenané, či je občanom jasné, čo bolo ich obsahom a o čom sa vlastne hlasovalo.

Hodnotenie:

Amsterdam			Kyjev			Riga		
Atény			Lisabon			Rím		
Belehrad			Londýn			Sarajevo		
Berlín			Ľubľana			Skopje		
Bern			Madrid			Sofia		
Bratislava			Moskva			Štokholm		
Bukurešť			Oslo			Tallinn		
Jerevan			Praha			Vilnius		
Kišiňov			Priština					

Väčšina hodnotených hlavných miest zverejňuje záznamy zo zasadnutí zastupiteľstva na svojej stránke.

Berlín má prepisy spracované vo veľmi prehľadnom systéme. Texty nepôsobia úplne formálne – obsahujú aj kompletné a pekne spracované prepisy, kde nechýbajú ani

poznámky, kto (ktorý klub) sa pri rozprave zasmial. Čitateľ tak získa dobrú predstavu o obsahu, forme a dokonca aj atmosfére sedení.

Pomerne dobre má proces a výsledky zasadaní spracovaná mestským zastupiteľstvom v Moskve. Možno si zvoliť agendu, protokol, prepis, výsledky hlasovania (aj podľa poslancov) aj video zo zasadania.

Viaceré samosprávy jednoducho zverejňujú video záznam zo zasadaní. Profesionálny – obsahovo bohatý, prehľadný a užívateľsky priateľský archívny systém má Amsterdam. Video zo zasadnutia je zverejnené ako celok, možno si tiež jednoducho vyhľadať časť, ktorá človeka zaujíma. K rečníkom sú priradené mená a príslušnosť k politickej strane alebo frakcii. Každý príspevok má zároveň kompletný prepis, a kde je to relevantné, je priradený sprievodný dokument alebo protokol. Videá sa dajú exportovať. Rozhranie pôsobí vysoko profesionálne, akoby bolo tvorené pre televízny kanál.

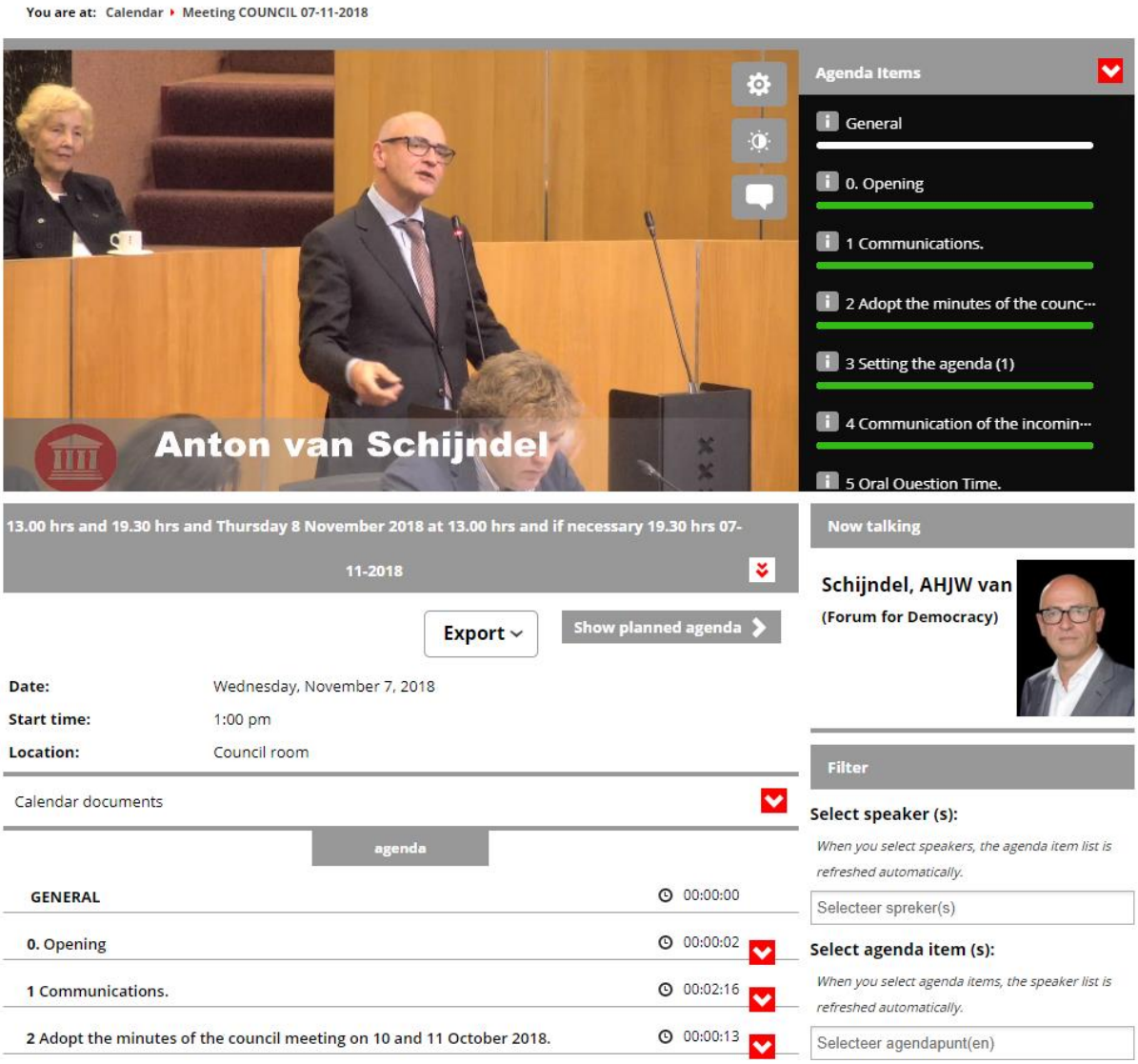

Niektoré mestá zápisy sprístupňujú, ale nie v dostatočnej forme a rozsahu (Praha, Bratislava a iné). Praha má pekne spracovaný program a zápisy zasadania magistrátu. Je ľahko rozlíšiteľný v online rozhraní – podľa názvu, dátumu, programu, prehľadu uznesení a zápisov. V zápisoch ale chýba obsah a priebeh diskusií. Čitateľ sa tak dozvie len suché fakty, nie obsah diskusií, ktoré hlasovaniu predchádzali:

Programy a zápisy jednání hl. m. Prahy

Název	Datum	Dokumenty a podklady		
14. jednání Rady HMP	08.04.2019	program	přehled usnesení	
13. jednání Rady HMP	01.04.2019	program	přehled usnesení	zápis
12. jednání Rady HMP	25.03.2019	program	přehled usnesení	zápis
11. jednání Rady HMP	18.03.2019	program	přehled usnesení	zápis
10. jednání Rady HMP	11.03.2019	program	přehled usnesení	zápis
9. jednání Rady HMP	04.03.2019	program	přehled usnesení	zápis
8. jednání Rady HMP	25.02.2019	program	přehled usnesení	zápis
7. jednání Rady HMP	18.02.2019	program	přehled usnesení	zápis
6. jednání Rady HMP	11.02.2019	program	přehled usnesení	zápis
5. jednání Rady HMP	04.02.2019	program	přehled usnesení	zápis
4. jednání Rady HMP	28.01.2019	program	přehled usnesení	zápis
1. mimořádné jednání Rady HMP	24.01.2019		přehled usnesení	zápis
3. jednání Rady HMP	21.01.2019	program	přehled usnesení	zápis
2. jednání Rady HMP	14.01.2019	program	přehled usnesení	zápis
1. jednání Rady HMP	07.01.2019	program	přehled usnesení	zápis

Vyhledávání v dokumentech zasedání

Rok: všechny | Datum konání od | Datum konání do

Hledat

Aj v tomto prípade teda platí, že ak dvaja robia to isté, nie je to vždy to isté. Stačí si porovnať zasadnutie magistrátu Amsterdamu a Sofie. Jedna vec je dosiahnuť formálne splnenie transparentnosti (prípad Sofie), druhou je vytvoriť intuitívne použiteľné webové rozhranie, zvýšiť kvalitu a použiteľnosť pre užívateľa a vytvoriť funkčný systém archivácie a vyhľadávania (prípad Amsterdamu). Podobne aj ukrajinský Kyjev síce formálne spĺňa záväzok zverejňovať proces rozhodovania mesta. Zápisy sú ale dostupné len vo forme zazipovaných skenov.

Bukurešť zverejňuje len skeny rozhodnutí vo veľmi neprehľadnom systéme. Ten pôsobí, ako by si niekto chcel splniť formálnu povinnosť – nevidieť snahu o úprimné informovanie verejnosti o rozhodovacom procese. Celé spracovanie tiež budí dojem, akoby vzniklo v počiatkoch internetu.

Indikátor 11: Sú jednotlivé hlasovacie záznamy zo zasadnutí mestského zastupiteľstva zverejnené na internetovej stránke magistrátu?

Verejnosť by mala vedieť, kto hlasoval a za aké návrhy.

Hodnotenie:

Amsterdam			Kyjev			Riga		
Atény			Lisabon			Rím		
Belehrad			Londýn			Sarajevo		
Berlín			Ľubľana			Skopje		
Bern			Madrid			Sofia		
Bratislava			Moskva			Štokholm		
Bukurešť			Oslo			Tallinn		
Jerevan			Praha			Vilnius		
Kišiňov			Priština					

Pri tomto indikátore sú mestá rozdelené na približne dve rovnako veľké skupiny – tie, ktoré záznamy z hlasovania zverejňujú a tie, ktoré ich nezverejňujú.

Zjednodušene sa dá povedať, že úplné zverejňovanie individuálneho hlasovania v mestských zastupiteľstvách je fenoménom skôr krajín mimo tzv. Západnej Európy (Bratislava, Praha, Kyjev, Tallinn, Vilnius, Moskva, Atény, Ľubľana.

Vilnius – výsledky hlasovania zverejňované na webe mesta:

Voting results	Abstentions: 19	For: 23

Participated in voting

What	Fraction	How did you vote?
Kasparas Adomaitis	Group of Liberals for Vilnius We are proud of!	For
Rita Balčiūnienė	Group of Liberals for Vilnius We are proud of!	For
Bronius Cicenas	Order and Justice Group	For
Renata Cytacka	Group of LLRA-CSS and Russian Alliance Coalition "Valdemar Tomashevsky Block"	For
Aleksandr Fiodorov	Group of LLRA-CSS and Russian Alliance Coalition	For

Viaceré mestá vychádzajú z politickej kultúry, keď spravidla rozhodujú politické strany, kluby alebo frakcie v rámci mestského zastupiteľstva jednohlasne (diskusia najskôr prebieha v rámci nich interne). Táto politická kultúra je viditeľná najmä v krajinách Západnej Európy, napr. v Nemecku (Berlín).

Iný prístup zvolili v portugalskom Lisabone, kde zverejňujú počet hlasov za jednotlivé kluby, strany alebo frakcie ale neidentifikujú, kto ako – individuálne – hlasoval (napr. 6 hlasov zo strany PS, 4 hlasy proti zo strany CDS) Podobne ako v iných mestách západnej Európy, obyčajne aj tak volia jednotlivé strany jednohlasne. V prípade nórskeho Osla zverejňujú hlasovanie podľa politických strán, klubov alebo frakcií. Ale v prípade, že toto hlasovanie nie je v rámci nich jednotné, zverejňujú výsledky individuálneho hlasovania.

V prípade moldavského Kišiňova, Amsterdamu, či Sofie sú záznamy dostupné len z video archívu, nie z oficiálnych písaných záznamov. V prípade lotyšskej Rigy je možné si záznamy hlasovania vyžiadať, inak si musí občan rovnako vystačiť len s video záznamom.

Indikátor 12: Je zverejňovaný register lobingu v prípade primátora a mestského zastupiteľstva?

Ktorí lobisti sa stretávajú s ktorými volenými zástupcami?

Hodnotili sme, či existuje národný register a hľadali sme link naň na webe mesta.

Hodnotenie:

Amsterdam			Kyjev			Riga		
Atény			Lisabon			Rím		
Belehrad			Londýn			Sarajevo		
Berlín			Ľubľana			Skopje		
Bern			Madrid			Sofia		
Bratislava			Moskva			Štokholm		
Bukurešť			Oslo			Tallinn		
Jerevan			Praha			Vilnius		
Kišiňov			Priština					

Okrem Madridu, všetky skúmané mestá odpovedali, že lobingový register v ich meste neexistuje. Vo väčšine krajín ani nie je lobing definovaný v legislatíve.

V prípade Madridu je zverejnený on-line lobistický register, v ktorom je možné skontrolovať každého zaregistrovaného lobistu a sledovať zoznam stretnutí lobistov so zástupcami mesta. Ukazuje meno zástupcu alebo zamestnancov magistrátu, ktorí sa stretnutia zúčastnili.

Podľa Transparency International Estónsko sa môžu ľudia čiastočne orientovať podľa oficiálneho kalendára mestskej rady (City Council) publikovaného na webovej stránke mesta. Podobne k veci pristupuje aj litovský Vilnius. Takýto spôsob informovania o stretnutí s lobistami je však nedostatočný – ukazuje len niektoré oficiálne stretnutia s oficiálnymi predstaviteľmi, kým stretnutia s lobistami sa často dejú mimo oficiálnej a zverejňovanej agendy miestnych politikov.

Indikátor 13: Je etický kódex volených zástupcov mesta zverejnený na webovej stránke mesta?

Aké sú etické pravidlá majú spĺňať volení zástupcovia mesta?

Hodnotenie:

Amsterdam			Kyjev			Riga		
Atény			Lisabon			Rím		
Belehrad			Londýn			Sarajevo		
Berlín			Ľubľana			Skopje		
Bern			Madrid			Sofia		
Bratislava			Moskva			Štokholm		
Bukurešť			Oslo			Tallinn		
Jerevan			Praha			Vilnius		
Kišiňov			Priština					

Väčšina skúmaných miest má vypracovaný a zverejňuje etický kódex na svojej stránke. Forma publikovania sa aj v tomto prípade medzi mestami značne líši. Viaceré mestá publikujú Kódex priamo na webe, v čitateľnej a prehľadnej forme a na ľahko dohľadateľnom mieste.

Londýn má viaceré kódexy, protokoly, normy a procedúry zverejnené prehľadne na jednej webovej stránke. Webová podstránka aj samotný etický kódex by mohli slúžiť ako príklad dobrej praxe aj iným mestám alebo štátnym úradom. Prehľadnosť dokumentu zvýrazňuje obsah (register) v jeho úvode. Dokument pokrýva široké spektrum oblastí, zachováva si ale čitateľnosť a jednoznačnú vymáhateľnosť v prípade jeho porušenia.

Kosovská Priština zverejňuje Kódex v o niečo prehľadnejšej forme a hneď v troch jazykoch (albánčine, srbčine a angličtine). Madrid má dokument ľahko vyhľadateľný a zverejnený vo formáte pdf.

Niektoré mestá, ako napríklad Berlín majú vypracovaný dokument, ktorý má prvky Kódexu ale je sumárom legislatívy pre členov zastupiteľstiev.

Bulharská Sofia má Kódex ťažko vyhľadateľný a dá sa nájsť len cez vyhľadávacie nástroje – aj to môže trvať bežnému občanovi niekoľko minút – našej kolegyni z TI Bulharsko to trvalo 10 minút, aj napriek tomu, že poznala kľúčové slová, pod ktorými má kódex vyhľadávať. Podobným príkladom je aj kódex v Moskve.

Rumunská Bukurešť či severomacedónske Skopje má dokument len v oskenovanej podobe, čo znemožňuje jednoduché kopírovanie a narábanie s textom. Ukrajinský Kyjev má kódex zverejnený na webe oficiálnych mestských novín, nie na webovej stránke mesta.

Indikátor 14: Poskytlo mesto informácie o celkovej odmene starostu a jednotlivých mestských zastupiteľov za rok 2017?

Koľko stojí práca primátora a zástupcov mesta?

Hodnotenie:

Amsterdam			Kišiňov			Praha		
Atény			Kyjev			Priština		
Belehrad			Lisabon			Riga		
Berlín			Londýn			Sarajevo		
Bern			Ľubľana			Skopje		
Bratislava			Madrid			Sofia		
Bukurešť			Moskva			Štokholm		
Jerevan			Oslo			Tallinn		

Každý z nás prispieva zo svojich daní na platy zamestnancov štátu, miest a obcí. Zverejňovať, aké odmeny dostávajú z verejných zdrojov volení zástupcovia samospráv by malo byť samozrejmosťou. Verejný záujem by tu mal prevážiť nad ochranou súkromia. Žijeme v dobe, keď platy svojich hráčov zverejňujú aj futbalové kluby – a tí nie sú platení (väčšinou) z verejných zdrojov.

Podobne ako v otázke č. 6 sme aj pri tejto otázke zvolili metódu „mystery shoppingu“, kde sme – zväčša v spolupráci s národnými pobočkami Transparency – oslovovali so žiadosťou o informácie jednotlivé radnice miest v ich národnom jazyku, v zmysle zákona o pistupe k informáciám. Žiadosť znela: „Na základe zákona o prístupe k informáciám nám prosím pošlite informácie o celkovom plate starostu za rok 2017 a tiež o celkovej odmene každého člena mestského zastupiteľstva vyplývajúcej z jeho verejnej funkcie.“

Aj v tomto prípade posielali infožiadosť občania s trvalým pobytom v danej krajine, ktorí nevystupovali pod menom Transparency. Doba odpovede samospráv na infožiadosť bola rôzna – aj na základe lehoty, ktorú upravuje národná legislatíva. Niektoré poslali odpoveď obratom – v priebehu dňa Tallinn, Štokholm, Oslo – na druhý deň, Berlín – 4 dni. Iní občania na ňu čakali mesiace.

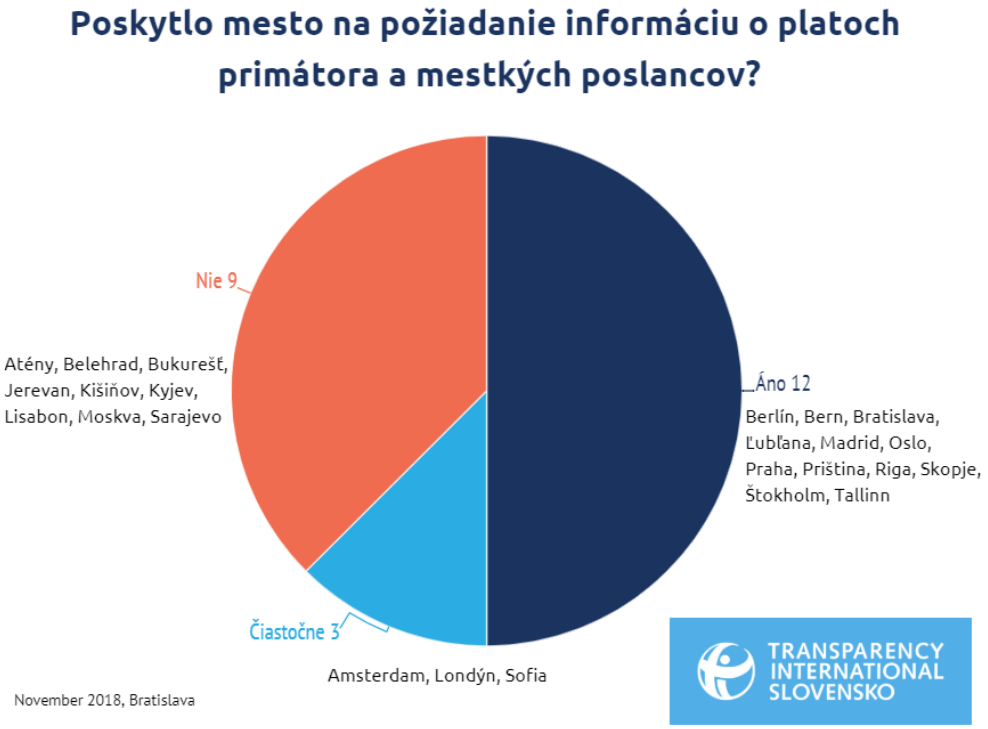

Niektoré mestá odpovedali v termíne a v plnom rozsahu (Bratislava, Praha, Skopje, Riga, Ľubľana, Štokholm a iné).

Celkové odmeny členov mestkého zastupiteľstva Bratislava v roku 2017:

Meno, priezvisko, titul	Vyplatená odmena v roku 2017
Ing. Milan Černý - 1. námestník primátora	39 785,65
PhDr. Ľudmila Farkašovská - námestníčka primátora	39 794,33
MUDr. Iveta Plšeková - námestníčka primátora	39 912,35
Ing. Katarína Augustinič	11 731,30
Ing. Vladimír Bajan	4 978,11
Ing. Martin Borguľa	8 925,05
Ján Budaj	12 756,64
Ing. Pavol Bulla	10 507,30
Mgr. Ján Buocik	10 320,93
Dana Čahojová	9 542,00
RNDr. Marta Černá	6 415,00
Mgr. Ondrej Dostál	8 899,85
Ing. Slavomír Drozd	11 506,03
Gabriela Ferenčáková	5 244,58
Marian Greksa	10 781,14
Mgr. Gábor Grendel	10 755,90
Ing. Peter Hanulík	9 023,76
Ing. Iveta Hanulíková	9 209,07
Peter Hochschorner	4 887,36
Ing. Ján Hrčka	10 427,11

Amsterdam odpoveď na infožiadosť poslal, ale až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty (6 týždňov – lehota sú 4 týždne). Mesto Amsterdam sa tiež rozhodlo nezverejniť kópie výplatných pások starostu a zastupiteľov, a to kvôli „dôležitosti ochrany súkromia, ktorá prevažuje nad dôležitosť zverejňovania informácií o vládnych orgánoch“. Zverejnili však internetový link na web, kde sú definované predpísané výšky odmien pre volených zástupcov samospráv.

Zaujímavý prístup má lotyšská Riga. Podľa zákona o odmeňovaní úradníkov a zamestnancov orgánov štátnej správy a samosprávy je každá verejná inštitúcia v Lotyšsku povinná každý mesiac verejne sprístupniť odmenu vyplácanú každému zamestnancovi. Väčšina štátnych inštitúcií a samospráv (vrátane mesta Riga) vymazáva zo svojich webových stránok odmeny vyplatené v predchádzajúcom mesiaci, pretože zákon explicitne vyžaduje iba aktuálne informácie za daný mesiac. Informácie o starších prehľadoch sú k dispozícii po vyžiadaní.

Niektoré mestá poskytli len všeobecné informácie. Napríklad Sarajevo také, ktoré vysvetľujú, ako mesto vypočítava celkovú mzdu starostu. Citovali len príslušné predpisy, ale neposkytli požadované sumy.

Podobne aj Moskva odpoveďou odkázala občana na webovú stránku mesta – na časť, ktorá definuje majetkové a príjmové vyhlásenia. Vo verejnej časti týchto vyhlásení sú informácie týkajúce sa iba celkových príjmov úradníkov. Neobsahujú požadované informácie – o celkovej odmene z ich verejných funkcií. Viaceré samosprávy sa s odpoveďou nezaťažovali vôbec – Bukurešť, Kyjev, Belehrad, Kišiňov, Jerevan, Atény a iné.

Čas na odpoveď na žiadosť sa značne líšil. Od 0 do 7 dní v Berlíne, Bratislave, Osle, Prištine, Rige, Skopje, Štokholme a Talline do 44 dní (Amsterdam) a 51 dní (Londýn).

Dĺžka odpovede na žiadosť o prístup k informácii v hodnotených hlavných mestách

Žiadosť: „Na základe zákona o prístupe k informáciám nám prosím pošlite informácie o celkovom plate starostu za rok 2017 a tiež o celkovej odmene každého člena mestského zastupiteľstva vyplývajúcej z jeho verejnej funkcie."

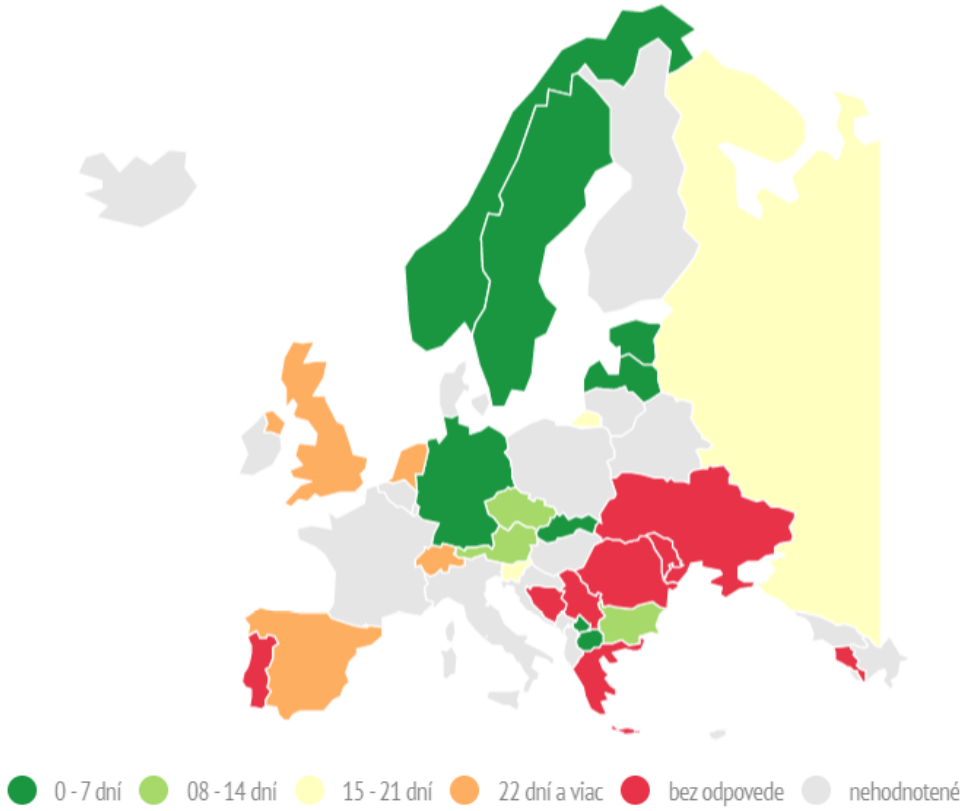

METODIKA VÝSKUMU

Merané jednotky – zoznam miest, zoznam zainteresovaných partnerov, rozsah a kalendár aktivít.

Ambíciou tejto pilotnej štúdie bolo otestovať prístup k informáciám v hlavných mestách všetkých európskych krajín. Do projektu bolo zapojených 26 krajín a hlavných miest (pozri zoznam na ďalšej strane).

Zber a vyhodnocovanie údajov

Počas osobného stretnutia aj v on-line komunikácii sme vybrali 14 hlavných ukazovateľov (pozri ich úplné znenie, odôvodnenie a klasifikáciu na str. 30-32). Dvanásť z nich vychádzalo z údajov, ktoré by sa mali dať nájsť na internetových stránkach hlavných miest a dve z nich boli založené na zákone o slobodnom prístupe k informáciám. Hľadanie informácií online je v súčasnosti štandardnou a najprístupnejšou cestou pre väčšinu občanov. Ak však občan nemôže nájsť informácie online, mal by byť schopný dostať odpoveď od úradníkov priamo a v primeranej lehote. Žiadosti boli zaslané z osobnej adresy našich spolupracovníkov, nie z pracovnej adresy, akou je napr. Transparency International, aby sa neohrozil "mystery shopping" charakter výskumu.

Väčšina údajov bola zhromaždená v priebehu novembra 2018.

Po zozbieraní výsledkov a vyhodnotení Transparency International Slovakia kontrolovala každý indikátor – v spolupráci so zapojenými národnými pobočkami. Porovnala hodnotenia indikátorov medzi sebou, skúmala zistenia a zapracovala pripomienky a v približne 10 % prípadoch navrhla zmenu výsledku hodnotenia. Väčšina z týchto návrhov bola prijatá.

Výzvy a prekážky

V priebehu výskumu sa objavilo niekoľko výziev. Nie všetky mestá majú rovnaké kompetencie, v neposlednom rade kvôli forme administratívneho rozdelenia. Niekoľko z nich sa skladá z viacerých miestnych orgánov. Berlín je jedným z takých prípadov, keď má mesto štatút mesta aj štátu (Bundesland). Radnica v Berlíne je teda viazaná na berlínsku Snemovňu reprezentantov. A Berlín nie je výnimočný - sú tu aj Londýn a niekoľko ďalších miest s podobným statusom.

Brusel má ešte zložitejší status, keď sa formálne skladá z 19 nezávislých miest a obcí. Z tohto dôvodu sme z pilotného výskumu Brusel vylúčili.

K zložitosti porovnávania prispeli aj externé vnútroštátne dátové portály pre niektoré druhy informácií (napr. vyhlásenia verejnej súťaže, vyhlásenia o aktívach alebo lobistických vyhláseniach). Plný počet bodov získali mestá, ktoré nasmerovali svojich občanov na tieto externé webové stránky, a to na svojich mestských portáloch.

Systém hodnotenia a indikátory

Keďže v projekte sme pracovali len s obmedzeným počtom ukazovateľov, rozhodli sme sa vytvoriť trojúrovňový systém celkového hodnotenia: červená kategória znamená nízku úroveň menej ako 50 % možných bodov, oranžová predstavuje strednú úroveň – mesto

získalo najmenej 50 % avšak menej ako 75 % bodov a napokon zelená kategória znamená vysokú úroveň, kde mesto získalo v hodnotení 75 % a viac bodov.

Vo všeobecnosti toto hodnotenie ukazuje, ako magistráty miest umožňujú svojim občanom prístup k informáciám, a to v meraných oblastiach. Ukazuje, do akej miery je mesto transparentné, ako sa v ňom prijímajú rozhodnutia, vynakladajú peniaze, ako volia volení zástupcovia a do akej miery sú tieto informácie dostupné – buď na webovej stránke alebo na požiadanie.

Hodnotenie však neukazuje, či a do akej miery sú mestá skorumpované. To je tiež jeden z dôvodov, prečo niektoré mestá z krajín, ktoré sa dobre umiestnili v rebríčku vnímania korupcie CPI sa v našom výskume neumiestnili veľmi dobre a naopak, niektorým mestám (Priština, Kyjev), z krajín, kde je korupcia bežnejším javom, sa v našom výskume darilo. Mnohé krajiny, ktoré majú dlhú históriu korupcie, uskutočnili v uplynulých desaťročiach rozsiahle legislatívne zmeny smerom k otvorenosti a často v tejto oblasti preskočili aj zavedené demokracie.

Zoznam národných pobočiek Transparency International zapojených do výskumu – so zoznamom hodnotených miest:

TI Arménsko - Jerevan
TI Bosna and Herzegovina - Sarajevo
TI Bulharsko - Sofia
TI Česká republika - Praha
TI Estónsko - Tallinn
TI Nemecko - Berlín
TI Grécko - Atény
TI Taliansko - Rím
Kosova Democratic Institute / Transparency International Kosovo - Priština
TI Litva - Vilnius
TI Lotyšsko - Riga
TI Severné Macedónsko - Skopje
TI Moldavsko - Kišiňov
TI Holandsko - Amsterdam
TI Nórsko - Oslo
TI Portugalsko - Lisabon
TI Rumunsko - Bukurešt
TI Rusko - Moskva
TI Srbsko - Belehrad
TI Slovensko – Bratislava, Londýn a Madrid
TI Slovinsko - Ľubľana
TI Švédsko - Štokholm
TI Švajčiarsko – Bern
TI Ukrajina – Kyjev

Zoznam indikátorov, účelov otázky, výkladov a spôsobu hodnotenia pre hodnotiteľov:

	Otázka	**Účel otázky**	**Výklad**	**Ostatné veci na vedomie (nehodnotené)**	**Odpoveď 1 (100% bodov)**	**Odpoveď 2 (50% bodov)**	**Odpoveď 3 (0% bodov)**
1	Sú oznámenia o výzvach na verejné obstarávanie dostupné na internetovej stránke mesta? (obstaraná položka, termín, podmienky na predkladanie ponúk)	Do akej miery sú otvorené možnosti pre podniky súťažiť vo verejných súťažiach mesta?	Celý text alebo odkaz k centrálnemu registru verejného obstarávania s celým textom	Sú informácie (všetky z nich) dostupné každému?	**ÁNO**	**Čiastočne** (neúplná informácia)	**Nie**
2	Sú výsledky verejného obstarávania mesta v roku 2018 dostupné verejnosti? (meno víťaza, cena, dátum, obstaraná položka)	Môže verejnosť kontrolovať, kto vyhral výberové konania, kam smerujú finančné toky a aké sú hodnoty zákaziek?	Celý text alebo odkaz k centrálnemu registru verejného obstarávania s celým textom	Sú informácie (všetky z nich) dostupné každému?	**ÁNO** (dostupné na webstránke, alebo odkazy na portál verejného obstarávania)	**Čiastočne** (dostupné po žiadosti)	**Nie** (nedostupné)
3	Je rozpočet na rok 2018 dostupný na internetovej stránke mesta?	Odkiaľ mesto získava peniaze a ako ich vynakladá?	Celkové výdavky a výdavky podľa sektorov, oddelení, pododdelení	Je rozpočet publikovaný v podobe otvorených dát ? Dostupná aplikácia pre jednoduché zobrazenie? Jednoduchý na pochopenie alebo skôr technický?	**ÁNO**	**Čiastočne** (iba veľmi jednoduchý dokument alebo tabuľka)	**Nie**
4	Je konečná správa o rozpočte (plnenie rozpočtu) za rok 2017 dostupná na internetovej stránke mesta?	Ako vyzerá porovnanie plánu rozpočtu s realitou na rok 2017?	Celkové výdavky a výdavky podľa sektorov, oddelení, pododdelení	Je konečná správa o rozpočte úplná a čitateľná?	**ÁNO**	**Čiastočne** (iba veľmi jednoduchý dokument alebo tabuľka)	**Nie**
5	Zverejňuje mesto svoje zmluvy na svojej internetovej stránke?	Uzatváranie zmlúv na úrovni transakcií – vrátane úplného textu zmluvy (nielen zmluvy týkajúce sa verejného obstarávania, ale aj predaj majetku, granty atď.)	Celý text alebo odkaz k centrálnemu registru zmlúv s celým textom	Ak sú zverejnené iba niektoré zmluvy (napríklad tie nákladnejšie) odpoveď je "čiastočne"	**ÁNO**	**Čiastočne** (očividne nie sú uvedené všetky zmluvy, napríklad iba zmluvy verejného obstarávania určitej hodnoty)	**Nie**

6	Poskytla mestská radnica na požiadanie (na základe miestneho zákona o slobodnom prístupe k informáciám) zmluvy o svojom súčasnom dodávateľovi telekomunikačných a internetových služieb?	Ako otvorené je mesto v poskytovaní plného znenia zmluvy občanovi na požiadanie?	Očakávame doručenie kópie zmluvy či zmlúv. Meraná je tiež rýchlosť v dňoch.	Sú zverejnené celé texty zmlúv ? Chýba niečo ? Prosím zaznamenajte koľko dní zabrala odpoveď mesta.	**ÁNO**	**Čiastočne** (neúplne dáta)	**Nie**
7	Sú mená a kontaktné informácie zástupcov mestského zastupiteľstva zverejnené na webovej stránke mesta?	Ako môže občan požadovať zodpovednosť bez toho, aby vedel, kto ho zastupuje?	Pre získanie plného počtu bodov by každý mal mať aspoň telefónne číslo alebo emailovú adresu	Je tiež zverejnená ich stranícka príslušnosť? Obvod, ktorý zastupujú?	**ÁNO**	**Čiastočne** (neúplne dáta)	**Nie**
8	Je na webovej stránke mesta zverejňovaný pracovný kalendár primátora (kalendár stretnutí)?	Kto sa stretáva s primátormi a volenými zástupcami mesta? (potenciálne lobistické stretnutia)? Pri tomto indikátore sme hodnotili, či primátor/ka zverejňuje aspoň 5 udalostí za týždeň.	Malo by byť zaznamenaných aspoň 5 stretnutí za týždeň, inak je očividne neúplný	Toto by nemalo mať formát mediálneho výstupu, ale skôr obsahovať informácie s kým, kedy a za akým účelom sa primátor stretol.	**ÁNO**	**Čiastočne** (starší ako 2017, ale nie starší ako začiatok aktuálneho mandátu)	**Nie**
9	Sú zverejnené aktuálne majetkové priznania primátora a u volených mestských zástupcov na internetovej stránke mesta?	Pozná verejnosť, aký majetok majú starostovia a volení zástupcovia mesta?	Mali by byť ideálne aktuálne, teda od 2017 do 2018	Je táto informácia dostupná na webovej stránke mesta? Je ľahko dohľadateľná?	**ÁNO**	**Čiastočne** (iba primátor alebo iba volení zástupcovia mesta)	**Nie**
10	Sú zverejňované zápisy zo zasadnutia mestského zastupiteľstva na webovej stránke mesta?	Verejnosť by mala vedieť, o čom sa diskutovalo na mestskom zastupiteľstve sa rozhodli jeho zastupitelia.	Všetky prijaté rozhodnutia musia byť zaznamenané, problémy diskutované.	Ako podrobný je záznam? Môže občan rozumieť tomu, o čom bolo skutočne hlasované?	**ÁNO**	**Čiastočne** (ak sú dostupné iba názvy diskutovaných bodov alebo hlasovaní, bez zhrnutia diskusie)	**Nie**
11	Sú jednotlivé hlasovacie záznamy zo zasadnutí mestského zastupiteľstva zverejnené na internetovej stránke magistrátu?	Verejnosť by mala vedieť, kto hlasoval a za aké návrhy.		Môžu byť zverejnené s ostatným záznamom v jednom dokumente.	**ÁNO**	**Čiastočne** (neúplné dáta)	**Nie**

12	Je zverejňovaný register lobingu v prípade primátora a mestského zastupiteľstva?	Ktorí lobisti sa stretávajú s ktorými volenými zástupcami?	Ak existuje národný register, hľadáme odkaz na webovej stránke mesta	Je register dostupný na webovej stránke? Ak nie, je aspoň dostupný odkaz na externú stránku?	**ÁNO** (Dostupné na webstránke)	**Čiastočne** (neúplne alebo bez odkazu na webovej stránke mesta)	**Nie** (nedostupné)
13	Je etický kódex volených zástupcov mesta zverejnený na webovej stránke mesta?	Aké sú etické pravidlá majú spĺňať volení zástupcovia mesta?	Etický kódex dostupný na webovej stránke alebo priamy odkaz na dokument dostupný na webovej stránke.	Je dostupný na webovej stránke ? Je ho ľahké nájsť?	**ÁNO** (Dostupné na webstránke)	**Čiastočne** (iba veľmi jednoduchý dokument)	**Nie** (nedostupné)
14	Poskytlo mesto informácie o celkovej odmene starostu a jednotlivých mestských zastupiteľov za rok 2017?	Koľko stojí práca primátora a zástupcov mesta?	Celková odmena znamená pravidelnú odmenu a akékoľvek bonusy, pre každého zvlášť (nie celkovo)	Prosím zaznamenajte koľko dní zabrala odpoveď mesta.	**ÁNO**	**Čiastočne** (iba pre niektorých, iba zhrnutie, atď.)	**Nie**

Táto štúdia je súčasťou projektu Transparentnosť európskych hlavných miest realizovaného v roku 2018. Bola podporená z Akčného grantu Transparency International.

Štúdia bola publikovaná v auguste 2019.

Autori (Lukáš Zajac, Gabriel Šípoš, Michal Piško a) pracujú v Transparency International Slovensko. V prípade otázok nás kontaktujte na: tis@transparency.sk.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL SLOVENSKO

Náš každodenný boj proti korupcii na Slovensku je možný len vďaka podpore od ľudí, ako ste práve Vy.

Vaša **jednorazová podpora** pre nás znamená možnosť pohotovo reagovať na aktuálne témy, ktoré hýbu našou krajinou.

Vaša **pravidelná podpora** nám umožní dlhodobo sa venovať vlastnej investigatíve, monitoringu, analýzam a hodnoteniu. Vďaka nim dokážeme prinášať a presadzovať efektívne riešenia.

Pridajte sa aj Vy medzi našich podporovateľov a podporovateľky a podporte transparentné Slovensko bez korupcie! Podporiť nás môžete na https://transparency.darujme.sk/124

Ak chcete o možnosti podpory vedieť viac, napíšte nám na: podporte@transparency.sk

Zapojte sa do diskusie na facebook.com/transparencysk

TRANSPARENCY INTERNATIONAL SLOVENSKO

Transparency International Slovensko

Bajkalská 25, 827 18 Bratislava

Telefón: 0905613779

tis@transparency.sk